

ELOFIZETÉS.

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egy évre 36 kor.
Fél évre 18 kor.
Egy negyed évre 9 kor.
Egy óra 8 kor.

Nyilttéri közlemények
megállapodás szerint.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasúti palotájában.

TELEFON-SZÁM: 37.

KIADÓNYIVAL:

Aradi Nyomda Rézvány-
Pánság.

József főherceg-ut 22. sz.

TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1917.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Péntek, július 20.

Áttörtük az orosz frontot Zlocovnál

Berlinből jelentik: Michaelis birodalmi kancellár mai beszéde folyamán felolvasott egy táviratot, melyet félórával azelőtt kapott Hindenburgtól. A távirat így szól:

— Az orosz offenzíva által Galiciában kihivatva ott ma erős támadásba kezdtünk. Lipót bajor herceg személyes vezetése alatt német csapatok támogatva osztrák és magyar csapatok által Zlocovnál az orosz állásokat áttörték.

Lecke az ellenségnek.

Már azt hitte az entente vak és kevély elbizakodottságában, hogy csakugyan leteper bennünket. Az orosz gőzhenger fantasztikus rémítést festették elénk újra. Az angol és amerikai pénzen táplált sajtókórus szünet nélkül azt zengte két hét óta, hogy végső vonaglásunk elkövetkezett, mert a halottnak hitt muszka oroszán fölébredt szenderegéséből és a torkába harapott azoknak, akik a bajusza körül csiklandozni merészelték. Az orosz offenzívát úgy állították a világ elé, mint amely győzelmes előretöréseivel gyorsan véget vett a három esztendő óta tartó irtózatossá vérpazarlásnak. Az orosz jelentések is telve voltak arcátlanul vakmerő nagyításokkal és túlzásokkal. Ezerszámra ejtettek foglyokat, „áttörték” a frontunkat, „üldözték az ellenséget” és csak épen azt nem mondták, hogy eltörölték a központi hatalmakat a föld színéről.

Jaj de szápalmas és keserű csalódás éri most őket. Be kell ismerniök, hogy félrevezették a világot, amely különben is már fejcsóválva szokta fogadni minden diadalmi jelentését az egyesült angol-francia-orosz-olasz-máljai-hindu és berber érdekszövetségnek. Hindenburg mai távirata, amelyet a német birodalom új kancellárjához intézett, úgy fog hatni ellenségeinknél, mint amikor a mámoros ember tudatára ébred, hogy lopott pénzből itatták le és a vigalom mellől egyenesen az akasztófa alá viszik. Azt hitték már s elhitették önmagukkal is, hogy csakugyan a földre tepertek bennünket, pedig az a jelentés, amely az orosz front áttöréséről szól, azt igazolja, hogy mi még most is elég erősek vagyunk. Az orosz gőzhengerbe vetett babonás hit szerfefoszlott. Oroszország szétfúllását lehetetlen feltartóztatni, ha szövetségesi bármilyen éterinjekciókkal akarják is fönnmaradását biztosítani. A mai győzelmünk kétségtelen bizonyítéka annak, hogy mi ma is hatalmasabbak

vagyunk, mint az egész világot ellenünk uszító ellenségeink. Eddigi emberséges békehajlandóságunkat félremagyarították és a céltalan tömegpusztítást megakadályozni akaró szándékunkat gyöngeségnek tüntették fel. A németek új kancellárja az egész világot által nehezen várt mai beszédében igen helyesen kijelentette, hogy „mi többé nem tehetünk békenyilatkozatot.” Nincs szükségünk arra, hogy békéért könyörögjünk, s ha a baráti kéz nem kellett az ententének, majd közeledik hozzánk akkor, ha lovasgíasi felajánlott karunk helyett újból kardunk sújtását érzi.

Michaelis kancellár beszéde.

— Saját tudósítók teletjelentése. —

Az a nagy feszültség, amellyel minden politikai és parlamenti körben a birodalmi kancellár mai beszédét várták, áttért a közönség legszélesebb rétegeire is és már korán reggel elárasztották a birodalmi gyűlés épületének környékét, hogy még esetleg jegyhez juthassanak. Bent a birodalmi gyűlés épületében is nagy élénkség uralkodott már kora délelőtt. A pártok üléseket tartottak, hogy a teljes ülésre nézve megtegyék az utolsó intézkedéseket. Különös érdeklődés nyilvánult meg a nemzeti liberális párt ülése iránt, amelyen hírszerint külön nyilatkozatot fogadtak el a békefeltételekről.

Berlin. A birodalmi gyűlés mai ülésén Michaelis dr. birodalmi kancellár a következő beszédet mondotta:

— Amióta ő felsége, a császár, a birodalmi kancellári hivatal elére meghívott, ma ér először az a szerencse, hogy a tisztelt házzal érintkezésbe léphetek. A legsúlyosabb időben tették a mázsás terheket vállaimra. Istenbe vetett hittel és a német erőbe vetett bizalommal merem elvállalni, hogy kötelességeimet teljes odaadással szolgálom. Önöktől uraim bizalomteljes közreműködést kérek abban a szellemben, amely ebben a körben a háború folyamán magyszerűen bevált.

Azzal a nagyérdemű férfival szemben, aki ezen a helyen előttem állott rideg bírálatot gyakoroltak.

Gyakran ellenséges indulatu gyűlölködéssel bírálták. Ugy érzem, méltóbb lett volna hozzánk, ha az ellenségeskedés és a gyűlölet zárt ajtóink között maradt volna. (Nagyon helyes.)

— Ha nem hinnék ügyünk igazságos voltában, úgy nem vállaltam volna ezt a hivatalt. Nekünk folyton szem előtt kell tartani a három

ben igen helyesen kijelentette, hogy „mi többé nem tehetünk békenyilatkozatot.” Nincs szükségünk arra, hogy békéért könyörögjünk, s ha a baráti kéz nem kellett az ententének, majd közeledik hozzánk akkor, ha lovasgíasi felajánlott karunk helyett újból kardunk sújtását érzi.

év előtti eseményeket, amelyek történelmileg bizonyítva vannak, hogy bennünket rákényszerítettek a háborúra. Oroszország készülődése és teljes mozgósítása veszedelmet jelentett Németországra nézve. Ha részt vettünk volna azon a konferencián, amelyet a mozgósítással egy időben akartak volna tartani, politikai öngyilkosságot követtünk volna el. Hivatali elődöm 1914 július 29-én azt az utasítást adta bécsi nagykövetségnek, hogy jelentse ki a következőket: — Szívesen teljesítjük szövetségesi kötelességünket, azt azonban visszautasítjuk, hogy Ausztria-Magyarország kedvéért tanácsaink figyelmen kívül hagyása mellett, háborúba keveredjünk.

Ezt nem mondja az olyan férfi, aki világháborút akar kezdeni.

Az orosz hadsereg felvonulása rákényszerítette Németországot, hogy fegyvert ragadjon. Visszautasítjuk azt a vádat, hogy a tenger-alattjáró harc ellenkezne a nemzetközi jogabbéleütközne az emberi jogokba. Ezt a fegyvert Anglia nyomta a kezünkbe. Meghíusult az a reménységünk is, hogy Amerika a semleges hatalmak élén gátat vet az angol törvénytelen ségeknek. Németországnak az az utolsó kísérlete, hogy becsületesen gondolt békeajánlatával elkerülhetjük a további vérontást, eredménytelen maradt. Ezért kellett nekünk az utolsó eszközhöz folyamodni. A tenger-alattjáró harc megkezdte azt, amit vártunk, sőt ennél többet is. Megállapíthatom, hogy a tenger-alattjárók harcra elegendő tét várakozásunknak. Megkárosítja Anglia gazdaságát és a hadviselést hónapról-hónapra fokozódó mértékben annyira, hogy

a béke iránt megnyilvánuló vágyakozásnak nem állhat sokáig ellent.

Teljes bizalommal tekinthetünk derék tenger-alattjáróink további munkássága elé.

— E pillanatot arra akarom felhasználni, hogy valamennyi harcvonalon harcoló csapatainknak üdvözetünket küldjük a hazából. Amit hadseregünk nagy vezéreinek vezetésével végzett, az példátlan a világtörténelemben. De hálásan gondolunk hűséges és vitéz szövetségeseinkre is.

A baltársi viszonyi, amelyet ferő harcokban kötöttünk, kipróbáltuk, és soha sem fogjuk megszakítani.
(Tetszés.)

Németország szövetségi hűséggel tart ki a szerződések és megállapodások mellett. A legfőbb hadvezetőségnek a katonai helyzetről szóló jelentése nagyon helyes. Nyugaton meghiusult az angolok és a franciák offenzívája, a mi hadseregünk ellentámadásai pedig a töretlen erőről és nagyobb tudásról tanuskodik. Keleten a belső zavarok miatt elmaradt a milliós hadsereg támadása. Csaknem nyugalom állt be. Csak áhírekkel és uszítgatásokkal tudták az orosz katonákat ismét rábíri a támadásra. Céljuk Lemberg és Zlocsov olajforrásai voltak, hogy tengeralattjáróink harcát gyengítsék. Az ő szokott kíméletlenségükkel óriási áldozatokat hoztak és csak csekély eredményeket értek el és egy félórával ezelőtt táviratot kaptam a tábornagtól, aki ezeket jelenti:

— **A német birodalom kancellárjának. Birodalmi gyűlés. Az orosz offenzíva provokálására, ma erős támadást kezdünk. Lipót bajor herceg személyes vezetésével osztrák-magyar csapatoktól támogatott német csapatok áttörték az oroszok állását Zlocsovnál.**

A kancellár bejelentését a ház minden oldalán zajos tetszéssel fogadták. Csak a szélső baloldalon hallatszottak ilyen felkiáltások:

Hangulat csinálás!
Mire a jobboldalon a válasz ez volt:
— **Pfuj!**

Michaelis dr. birodalmi kancellár: Brusezlov eredményeit tehát ellensúlyoztuk.

Görögország oroszok által kényszerítve háborút kezdett ellenünk. Bulgáriával közösen tartott frontunk szilárd maradt. Olaszországnak a tizenkettedik Isonzo csata nem fogja meghozni az általa és szövetségesei által ohajtott célt: Trieszt birtokát. A Kaukázusban és Ázsiában a harcok az időjárás miatt szünetelnek.

— Könnyen megérthetjük, ha az entente államai reményteljes hangulatban várják Amerika beavatkozását. Az eddigi sikerekkel számot vetve meg fogunk birkózni az új ellenfelei is. Ez szilárd meggyőződésünk és bizakodásunk. Mi és szövetségeseink tehát nyugodtan, biztossággal nézhetünk elébe a hadiesemények minden további fejlődésének.

Mind e mellett azonban felvetődik az a kérdés,

meddig tartson még a háború.

Ezzel arra a pontra érkezem, amely mindnyájunk érdeklődésének középpontja. Németország nem akarta a háborút. Németország nem akart háboruszkodni, hogy hódítson, hogy hatalmát erőszakosan megnagyobbítsa és ezért a háborút nem is fogja folytatni, ha tisztességes békéhez jut. Amit mi akarunk elsősorban, hogy mi, akik sikeresen érvényesültünk, a békét is olyanokként csináljuk meg. A mostani nemzedék és a jövő nemzedékek a háborús megpróbáltatásnak ezt az idejét, mint népünk és hadseregünk hallatlan tettéréjének és áldozatkészségének korszakát évtizedekre tartásuk meg ragyogó emlékezetként. Ebben a

szellemben akarjuk megkezdeni a tárgyalásokat, ha azok ideje megjön.

Mi a békét még egyszer fel nem kínálhatjuk, kezünket, amelyet egyszer becsületesen és békére való készséggel odaajnyítottuk, meg nem ragaútták.

ha mi békét csinálunk, úgy elsősorban minden időre biztosítani fogjuk a német birodalom határait. (Zajos tetszés a ház minden oldalán.) Nekünk a megegyezés és a kiegyezés (élénk tetszés a baloldalon és a centrumban) utján garantálni kell a német birodalom életfeltételeit a szárazföldön és a tengeren. A békének alapjául kell szolgálni a népek tartós kibékülésének. Meg kell gátolni a népek további ellenségeskedését a gazdasági elszigetelés által. Biztosítani kell minket, ne hogy ellenfeleink fegyveres szövetsége gazdasági dacsövetséggé váljék ellenünk. Ezek a célok felfogásom szerint az önök határozatának keretében elérhetők. (Tetszés.) Ha ellenségeink lemondottak kóditó hatalmaikról és ama szándékaikról, hogy minket leverjenek ha tárgyalásba kívánunk becsatlakozni, akkor az egész német nép a német hadsereg vezérével, akik e nyilatkozattal egyetértének, egyetemesek abban az akaratban, hogy az ellenfelet, amely csápjait nyújtja, megkérdezzük, hogy micsoda mondani valója van számunkra. Mert mi becsületesen, békére készen akarjuk megkezdeni a tárgyalásokat. Uram, addig is nyugodtan, türelemmel és erős lélekkel kell kitartanunk.

Ezután a kancellár az élelmészeti kérdéstől beszélt. Kifejezte azt a vigasztaló bizakodását, hogy rövid időn belül könnyedség fog beállani és a lakosság ismét bőségesen fog rendelkezni élelmiszerekkel. Az aratásról szólva annyit már kétségtelen, hogy jobb lesz, mint a tavalyi volt.

Ezután áttért a belső politika legújabb kérdéseire.

— A porosz választójogi vonatkozó legfelsőbb üzenet kibocsátása után magától értetődően annak álláspontjára helyezkedtem. Hasznosnak és szükségesnek tartom, hogy a nagy pártok és a kormány között szoros érintkezés fejlődjék ki és én készen vagyok amennyire lehetséges anélkül, hogy ártanék a birodalom államszövetségi jellegének és alkotmányos alapjának, mindent megteszem, ami ezt az együttműködést hathatossá teszi. Azt is kívánatosnak tartom, hogy a parlament és a kormány meghitt viszonya szorosabbá váljék azáltal, hogy olyan férfiak hívassanak vezető állásokba, akik arra való személyi alkalmasságuk mellett a népképviselők nagy pártjainak teljes bizalmával rendelkeznek.

Természetesen mindez csak annak feltételezése mellett lehetséges, ha mások részéről is elismerik, hogy a birodalom vezetésének a belső politika vezetése tekintetében való alkotmányjogát nem szabad esorbitálni. **Nem vagyok hajlandó a vezetést kiadni a kezemből.** (Nagy tetszés, egyes helyeken mozgás.)

— **Mi viharos tengeren, veszedelmes úton járunk, de célunk szemünk előtt tándöklök.**

Amire mi vágyakoztunk az az új remek Németország, nem oly Németország, amely fegyverének erejével a világot akarja terrorizálni, mint ezt ellenségeink hiszik, hanem egy erkölcsileg istentelők, hűséges, békés, hatalmas Németország, amelyet mindnyájan szeretünk és ezért az egységért akarunk küzdeni és szenvedni és ezért a Németorszáért akarunk testvéreink kint a harcerekken vérezni és meghalni és ezt a Németországot akarjuk mi kiküzdeni dacolva összes ellenségeinkkel. (Zajos helyeslés és taps minden oldalán.)

Az öreg Serbán

1240 koronája.

Lopás a cellában.

— *Az Aradi Közlöny tudósítójától.* —

A kolozsvári hadosztály bíróság érdekes ügyet tárgyalt tegnap Pilibcz őrnagy elnöklése alatt.

Ez év áprilisában történt, hogy a honvéd hadosztálybíróság fogházában a vizsgálati foglyok között az a hír terjedt el, hogy a foglárók szigorú motozási fognak végrehajtani a fogházban. A vizsgálati foglyok ennek a hírnél hatása alatt a náluk levő értéktárgyakat elrejtteni igyekeztek, hogy azok ne kerüljenek a foglárók kezébe. Abban az időben az egyik cellának lakója volt az öreg Serbán, Serbán Miklós képviselő édesapja is, akit azóta a honvéd főtörvényszék 3 évi börtönre ítelt. Az öreg Serbán, miután udomására jutott a motozásról szóló hír, megkérte fogolytársát, Görbe Sándor vizsgálati foglyot, hogy a nála levő 1240 koronát varrja be a párnájába. Görbe eleget tett a kérésnek, amikor pár nap múlva Serbán kérte a pénzt Görbe kijelentette, hogy a pénz eltűnt. Serbán erre jelentést tett az esetről a fogláróknak, akik nyomozást indítottak az 1240 korona után, amit azonban nem tudtak megtalálni.

Eközben egy Paszkovics György nevű vizsgálati foglyot a hadosztálybíróság felmentett. Paszkovicsot, mielőtt elhagyta volna a fogházat, Görbe Sándor megszólította s arra kérte, hogy vigye magával az 1240 koronát s majd, ha ő is kimegy, adja át neki. Paszkovicsnak eszébe jutott az a nyomozás, amit a pénz után a foglárók indítottak s ezért a Görbétől kapott pénzt átadta az egyik foglárónak, akinek egyúttal elmondta Görbe ajánlatát is. Görbe kihallgatásakor tagadta azt, hogy Paszkovicsnak ő adta volna át a pénzt s miután ellene semmi bizonyíték nem volt, a honvédtörvényszék büntette miatt Paszkovics ellen megindította az eljárást.

A főtárgyalást tegnap tartotta meg ebben az ügyben a hadosztálybíróság. Görbe a tárgyalás során is megmaradt tagadása mellett. Kovácsy hadbíró-őrnagy, honvédtörvényszék súlyos büntetést kért. A védő beszédében kifejtette, hogy a katonai büntető törvénykönyv értelmében abban az esetben, ha a lopással vádolt tettes a vizsgálat megindulása előtt bevalia tettét és a kárt megtéríti, felmentésnek van helye. Ezzel kapcsolatban kifejtette, hogy Paszkovics a vizsgálat előtt térítette meg a kárt, mert hiszen a foglár nem nyomozó hatóság s így a foglár nyomozása nem jelent vizsgálatot.

A honvédtörvényszék elfogadta a védő álláspontját s a vádlottat felmentette.

Az ítélet ellen az ügyész felelőbevitelt jelentett be.

Platina-félék bejelentése. Nehány hónappal ezelőtt a kormány tudvalevőleg elrendelte a platina csoportba tartozó fémeknek a gyárosok iparosok és kereskedők által történő bejelentését. A kereskedelmi miniszter most azt közli az aradi kereskedelmi és iparkamarával hogy igen sokan még mindig nem jelentették be készletüket. Mielőtt e mulasztás miatt a gyárosok, kereskedők és iparosok ellen a büntető eljárást megindítanák, a miniszter újból figyelmezteti az érdekelteket, hogy a bejelentést soronkívül végezzék el.

Ujabb vizsgálat a kolozsvári sorozások miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Tegnap reggel a nagyvárad rendőrségre beállított egy ezüstgalléros, hatalmas termetű, elegáns tiszt egy különítmennyel. Gerő Armin rendőrfőkapitánnyal közölte, hogy új vizsgálat gyors lefolytatására érkezett a brassói határrendőrségtől.

A 14-es számú rendőrségi szobát azonnal kiürítették és átadták Burg Kornél határrendőrségi kapitánynak és a különítmenyek. Burg Károly beidézlette Guttmann Jakab rabbinust és több nagyvárad polgárt, mint olyat, akik annak idején a katonaszabadítási perek gyanújának ügyében is már tanuskodtak. Az államrendőrségi kapitány azután a vele jött Zsögén Zoltán államrendőrségi fogalmazóval elfoglalta a 14-es számú szobát.

Burg Kornél kapitány a nagyvárad vizsgálatra és nyomozására vonatkozólag a következőket mondotta:

— A mi nagyvárad vizsgálatunk igen rövid ideig fog tartani és én azonnal fölutazom innen Budapestre, ahol a belügyminisztériumnak kell illetékes helyen és módon jelentést tennem az eredményről. A nyilvánosság számára nem tehetek semmiféle pontosabb közlést, — olyat, amely az érdekeltek, vagy a mi érdekünket érintetlenül hagyja. A kihallgatásokat a kolozsvári katonai ügyosztály átvizsgálásánál fölmerült adatok tették szükségessé, azonban ezek nincsenek összefüggésben a nagyvárad katonai ügyosztállyal. Guttmann ur és a többi urak kihallgatása a Kolozsváron történt és eddig még kiderítetlen dolgokra fog világosságot adni.

Délután megkezdődtek a kihallgatások. Hosszu ideig mondta tollba tanuvallomását Guttmann Jakab, aki a Báthory László fogalmazóval történt különös meghurcolás ügyében a koronatanu volt és az események véresen szenvedő alakja.

A tegnap befejezett kihallgatásokat a kolozsvári sorozások újabb gyanúkat indítottak meg. Kolozsvárt ugyanis sok olyan ember állott sor alá az államrendőrség fölfedezése szerint, akik az ezelőtti sorozáson, vagy sorozásokon Nagyváradon állottak elő. Hogy ez miért történt és hogy a kolozsváriaknak volt-e valami befolyásuk arra, hogy a nagyváradiak átrándultak a kolozsvári könnyűbűnek tartott sorozásokra, arra vonatkozólag fontosnak lehetnek a várad tanuvallomások.

Nem távolálló azonban az a föltevés is, hogy a belügyminiszternek szánt jelentés tisztázni hivatott azt a méltatlanságot, amelyben a nagyvárad katonai ügyosztály részeseült az előbbi tulbuzgó és brutális eljárás során. A városi közgyűlésen ez ügyben előterjesztett polgármesteri jelentés nyomán az államrendőrség figyelemessé lett egykori különítmenyének várad eljárássára, — s amikor Nagyvárad is föllépett, elhatározva a nyomozási iratok fölterjesztését a belügyminisztériumhoz és elégtételt követelve Báthory László katonai fogalmazó meghurcoltatásáért, a teljes rehabilitálás megköveteli az új kihallgatásokat is.

Burg Kornél kapitány, aki Erdélyben érdemes és lelkiismeretes munkásságot végzett a hadviselés érdekei ellen elkövetett bűnök kiderítésével — holnap már beterjeszti jelentését a belügyminiszterhez. A jelentés eredményétől függ, hogy milyen formában kezdik meg az eljárás megindítását a továbbiakra nézve.

Tizenhárom évi börtönre ítélt gyógyszerészné.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Érdekes kegyelmi kérvény vár eldöntésre. A honvédtörvényszék, mint legfelsőbb fórum néhány hónappal ezelőt foglalkozott ugyan a világháború egyik legizgalmasabb és valóságos regénybe illő bűnével. A főtörvényszéki tárgyalás anyagát nemes Benkóné szül. Nadejevics Jelina zimonyi gyógyszerész özvegyének bűnténye képezte. A dús gazdag zimonyi urasszony bűnére elsősorban még áprilisban a zágrábi m. kir. honvédhadosztálybírósa tárgyalta, amikor Benkónéval együtt három leánya nemes Benkó Zsófia Despina és Mimarokta Anna is a vádlottak vadjárja kerültek. A három napon át folyt tárgyaláson a hadosztálybírósa marasztaló ítéletet hozott, amit a vádlottak megfellebbeztek.

(Erkélyjelenet Zimonyban.)

A honvédtörvényszék nemes Benkónét és leányait a katonai büntető törvénykönyv 327. §-ához ütköző az állam hadereje elleni büncselekmény minden tényálladékat kimerítő felségárulás büntetével vádolta. Zágrábban 1916. április 11-én ült össze a honvédhadosztálybírósa, hogy ítélezzék. A hadosztálybírósa elnöke Petres Gyula honvédezredes volt, a vádat Soretics Guidó százados, helyettes ügyész képviselte és a terhelteket pedig dr. Katovics Károly ügyvéd védte.

Három napon át folyt Zágrábban a tárgyalás, amelyen Benkóné és a leányai beismerték, hogy a szerb csapatok Zimonyba történt bevonulása alkalmával házuk erkélyén voltak, de azt állították, hogy onnan nem ök, — mint a vád mondja — hanem egy Nikolics Mirjam nevű leány szórt virágokat.

Benkóné kijelentette, hogy a szerb Vörös Kereszt zimonyi női osztályának megalakításakor a megtartott gyűlésen szerb tisztek kényszerítése folytán vett részt és azt állította, hogy a belgrádi Sztársa című lap, amely egyik cikkében a Zimoni Szerb Vörös Kereszt lelkének őt állította be, tévedett. Benkó Zsófia és Despina ama vádra, hogy a zimonyi görög-keleti templomban a szerb fegyverekért mondott misén résztvettek, kijelentették, hogy mert vasárnap volt, a rendes ájtatosságukat végezték és így a templomban akkor véletlenül voltak jelen.

A három leány egybehangzóan tagadta, hogy a bevonuló katonákat pendőkkel díszítették volna fel és mind a négyen egybehangzóan azt mondták, hogy a szerb tisztek kényszerítése folytán hagyták el Zimonyt és költöztek át Belgrádba. Visszatartották ama vádat is, hogy háukba egy szerb tisztet és egy pópát szállítottak volna el és hogy vigalmakat rendeztek, meg a szerb tiszteknek örömteli órákat szereztek. A tárgyalás második napján felvonultak a tanúk, akiknek egy része eskü alatti tett vallomásokkal egyrészt az erkély-jelenetet, másrészt a Vörös Kereszt alakuló gyűlésének körülményeit, végül pedig azt bizonyították, hogy Benkóné és leányai a szerb csapatok kiűzése előtt önként költöztek át Zimonyból Belgrádba. Április 13-án hangzottak el a perbeszédék és a hadosztálybírósa meg ugyanaznap meghozta ítéletét, amit Petres ezredes hirdetett ki.

(Ítélet.)

A honvédhadosztálybírósa nemes Benkónét és leányait az állam hadereje ellen elkövetett büncselekmény tényálladékat kimerítő felségárulás büntetében mondotta ki bűnösnek és ezért Benkónét nemessége elvesztésével 13 évi, havonként egy napon át kenyér és víz melletti börtönre

és a böjtnapokon kemény fekhelylyel és minden büntetési év minden 3. és 9. hónapjában magánfogságba zárással sulyosított sulyos börtönre. Benkó Zsófiát, Despinát és Minát pedig 8—8 évi ugyanolyan szigorításokkal sulyosított sulyos börtönre és nemességük elvesztésére ítélte. A bíróság a terhelteket felmentette ama vád alól, hogy szerb tiszteknek szállást adtak, velük vigadtak és az ellenségnek általában segítségére voltak.

(A főtörvényszék döntése.)

A zágrábi hadosztálybírósa ítéletét a védő megfellebbezte. A honvédtörvényszék legfelsőbb fórumán, a főtörvényszéken tartották aztán meg a tárgyalást, melynek eseményeszerű érdekessége az volt, hogy a vádhatóság képviselője az elsőfoku ítélet helybenhagyásával indítványozta a kivételes törvény vagyonekhozásra vonatkozó paragrafusának alkalmazását. A főtörvényszék hozott ítéletében a védelem állapontjára helyezkedett és míg a zágrábi hadosztálybírósa ítéletének a büntetés kiszabására vonatkozó részt érintetlenül hagyta, a vádhatóságnak a vagyonekhozásra vonatkozó indítványát elutasította. A védő nemes Benkóné és leányai érdekében kegyelmi kérvényt nyújtott be, amelynek az elintézését a közeli napokra várják.

Részleges kormányválság fenyegetett. Vázsonyi Vilmos felajánlotta lemondását.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Politikai körökben feltűnést keltett, hogy a regnapi miniszteri tanácskozáson Grecsák Károly igazságügyminisztériumi államtitkár is résztvett. Miután Grecsák azzal lett államtitkár, hogy majd ő veszi át az igazságügyi tárda vezetését, ha majd Vázsonyi Vilmos az egyik újonnan alakuló minisztériumnak kerül az élére, Grecsáknak a miniszteri tanácskozáson való részvételét az azzal magyarázta, hogy ma dönt el, megvált-e Vázsonyi az igazságügyi tárcától, ami az utóbbi időben kezdett mind bizonytalanabbá válni. Felvilágosításért illetékes helyre fordultunk, ahol a következő kijelentést tették:

A miniszteri tanácskozás ezzel a kérdéssel, valamint az új minisztériumok-kérdésével egyáltalában nem foglalkozott és Grecsák Károly államtitkár csupán azért vett részt a tanácskozáson, mert azon igazságügyminisztériumi folyó ügyeket is intéztek el.

A miniszteri tanácskozás eseményeitől függetlenül azonban politikai körökben befejezett tényként közölték velünk azt, hogy Vázsonyi megmarad igazságügyminiszternek és ebben az esetben Grecsák Károly a királyi kuriának lesz az elnöke. Günther Antal, a kuria mostani elnöke rövidesen nyugalomba megy.

Más forrásból a következőket közlik:

A miniszter tanács kardinális fontosságú kérdésekről tanácskozott, s ezen a tanácskozáson részleges kormányválság fenyegette a fiatal kormányt. E pillanatban nem tudom, hogy a minisztertanácsban sikerült-e a békés megoldás.

Az előzmények negyvennyolc órára nyitnak vissza. Hétfőn délután történt ugyanis, hogy Eszterházy Mór gróf miniszterelnök ad hoc konferenciára hívta össze a kormány tagjait. A tanácskozás azzal kezdődött, hogy a miniszterelnök közölte a miniszterekkel az összejövetel céljait, amely a minisztériumok szaporításával áll kapcsolatban. Elmondotta hogy a hét végén a főrendiház is elfogadja a miniszterek szaporításáról szóló javaslatot s így aktuálissá válik a tárcák betöltésének dolga. Mikor a törvényt a főrendiház is megszavazza, óhajtanónak jelezte.

a miniszterelnök, hogy ugyanakkor a *miniszterek végleges listája* készen legyen, még pedig abban a formában, amint kabinetjének megalkotásakor kontemplálta.

Erre elsőnek Vázsonyi Vilmos igazságügy-miniszter szólalt fel, a kit tudvalevően a közjóléti miniszterség tárcájára jelöltek s a kabinet tagjainak nagy ámulatára és megdöbbenésére kijelentette, hogy a maga részéről nincsen abban a hályzetben, hogy az igazságügyminiszteri tárcától megváljon. Tervei vannak s ezek nem engedik, hogy ő tavasz előtt, de legalább is őszig az igazságügyi tárcától megváljon s holmi élelményi jegyek kibocsátására vállalkozék. Végül hozzátette, hogy amennyiben a minisztertanács úgy döntene, hogy ő a népjóléti tárcát vegye át, akkor inkább lemond.

A miniszteri tanácskozásban nagy volt a megrökönyödés: e kijelentésre és mivel minden kapacitáció hiábavalónak bizonyult, a miniszterek szétmentek anélkül, hogy határozatok volna.

Ilyen előzmények után hívták össze ma délutánra az újabb miniszteri tanácskozást, amely a félhivatalos kormány pártú jelentés szerint valóban foglalkozott főispáni kinevezésekkel és egyéb folyó ügyekkel, de legfőképpen a fenyegető részleges kormányválság kínos kérdésével is.

A Károlyi párt házi forradalma.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Budapestről telefonálta tudósítónk: A főispánságok elosztásánál hír szerint a minisztertanács nem honorálta a Károlyi-párt kívánságait. Ez a párt tagjai között nagy izgatottságot keltett. Károlyi Mihály gróf ezidőszerte Parádán tartózkodik és így nincsen informálva a minisztertanács történetéről, de ha a hír valóban bizonyul, akkor a párt külön értekezleten fog foglalkozni a kérdéssel.

Egy kormánypárti esti újság szerint a minisztertanács a Károlyi párt nyolc főispánsága közül hatot elejtett. Így a főispáni kinevezésektől a következők estek el: Barabás Béla, aki az aradi főispánságra pályázott, miután a megyét az alkotmánypárt már elvette tőle, Preszkowies Lukács dr. Szabadkán, Tolnay Lajos Békés vármegyében, Vas János Hevesben és Szabó Géza komáromi, valamint Balogh Ernő bács megyei főispánjelölt. A párt tagjai fölháborodva fogadták azt a hírt, hogy a kormány paktumot szándékozik kötni a munkapárttal. Barthyán Tivadar gróf ma későn ment túl a Károlyi pártba és a fölháborodott képviselők viharos ostromlására csak azt válaszolta, hogy ami a minisztertanácsban történt, az hivatalos titok. Később pedig, amikor egymást érték a kifakadások, ecnyit mondott: nem kell izgulni.

Igy ír a fentebb idézett esti lap. A hír hitelességeért a felelősséget rá hártjuk.

Vázsonyi Vilmos igazságügyminiszter a nyári szünet alatt megkezdi a választójogi reform előkészítését, hogy a választójog kiterjesztése egy pillanatig se odázassék el.

A Budapesti Tudósító jelenti: Több lap közös forrásra hivatkozva azt írta, hogy munkapárti képviselők elhatározták hétfőn és kedden tartott értekezletükön, hogy kilépnek a pártból és személyes csatlakozást keresnek a kormánynyal. Megállapítható, hogy ilyen értekezletek nem voltak, annál kevésbé hozhattak ott határozatokat.

A Közélelmezési Hivatal elnöki állásának betöltése ügyében megtörtént a döntés. Hadik János gróf lesz az elnök miniszteri ranggal,

melléje beosztott három államtitkárral. A politikai államtitkár Bartha Béla alezredes, a második államtitkár Kiszelyi Gyula lesz, míg a harmadik államtitkári állásra Somsich Tivadar gróftól szeretnék megajánolni.

Megtartottuk az elhódított magasiatokat.

Budapest, július 19. (Hivatalos.) A főhadiszállás jelenti:

Keleti haretér:

Kalusztól délre az oroszok nagy erőik harcbevételével megkísérelték, hogy a fölük elfoglalt magasiatokat visszafoglalják. Erőlködéseik súlyos veszteségeik mellett meghiúsultak. A Dnyesztertől északra egészen Bródy vidékéig, rohamcsapataink eredményes vállalkozásai az ágyutüzélnéklésére vezettek, amely különösen ma reggel egyes szakaszokon jelentékeny hevedésre fokozódott. Az osztrák-magyar és német rohamcsapatok Wólhyniában is eredményesen működtek.

Észak és délkeleti hadszíntér:

Nincs különös esemény. A vezérkar főnöke. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kalusztól délre visszavart orosz támadás.

Berlin, július 19. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati haretér:

Rupprecht bajor trónörökös hadcsoportja:

Flandriában tovább tart a tüzéségi harc. Az összpontosított tüzéségi tömegek harci tevékenysége az eső ellenére éjjel-nappal igen erős volt. Az angolok erőszakolt felderítő előretöréseit a tengerparti szakaszon és Yperntől keletre meghiúsítottuk. Az Artois arevonalon, a Labasse esatorna több pontján, a Carpe déli partjáig a tüztevékenység élénk volt. S.-Quentintől délnyugatra hesseni csapatok, erős tüzhatás után, egy francia magaslati állást egy kilométer szélességben rohammal elfoglaltak. Az ellenség nagyszámu foglyot és több géppuskát hagyott kezünkben és veszteségeit tetézte ellentámadásaival, melyek este és reggel az elfoglalt árkok előtt eredménytelenül omlottak össze.

A német trónörökös hadcsoportja:

A harci tevékenység legnagyobb részét szűk határok között maradt, időközönként feléledt egyes szakaszokon, mint az Aisne mentén, a Champagneban és a Maas balpartján. A Monte-Hauto-on romboló tüzelésünk a franciákat kényszerítette, hogy a nemrégiben ott elfoglalt terület egy részét kiürítsék. Az Avacourti erdőben egy támadásunk néhány nappal ezelőtt elvesztett állásunk visszaszerzésére vezetett.

Albrecht württembergi herceg vezértábornagy hadcsoportja:

Nincs újság.

Keleti haretér:

Lipót bajor herceg vezértábornagy arevonala:

A Dünaburgtól és Szmorgontól délre már napok óta élénkebb tüztevékenység tegnap is tovább tartott. Lucktól északnyugatra és a keletgalíciai arevonalon rohamcsapataink vállalkozásai, amelyek a tűz erősbödését előidézték, számos foglyot eredményeztek. A Dnyesztertől délre az oroszok megtámadták a Kalustól délre visszahódított állásokat. Súlyos veszteségeik mellett mindenütt visszavertük őket. Az Erdős-Kárpátok és a Fekete-tenger között nem volt nagyobb harci tevékenység.

Macedóniai haretér:

Az Oehrida és Presba tó között Dobropolje területén és a Vardar balpartján élénkebb volt a tüztevékenység. — Ludendorff, első főszállásmester. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Kurilovits képviselő szabadulása az aradi vár börtönből.

— Saját tudósítónk telefonjelentése.

Bécsből jelenti tudósítónk: A király ma hozott legfelsőbb elhatározásával a bécsi hadosztálybiróság által hazaárulás és az állam hadereje ellen elkövetett büntett miatt kötél általi halálra, majd királyi kegyelem által életfogytiglani fegyházra ítélt Kurilovits Vladimirnak kegyelmet adott és elrendelte, hogy azonnal szabadon bocsáttassék. Kurilovits az aradi várban tölti büntetés idejét.

Az Aradi Közlöny mai számában már megírta, hogy Kurilovits, a lemezgeri legfelsőbb törvényszék tanácselnöke azért nem szabadult tegnap a 67 politikai fogollyal együtt, mert a hadsereg elleni büntett miatt is elítélték. Szatnek, a cseh pártvezér megjelent a királynál és Kurilovits megkegyelmezését kérte, ami most meg is történt.

A halálra ítélt ember holnap szabadul börtönéből, de már tudja, hogy a királyi kegyelmi parancs megérkezett számára. Ma már mint szabad ember töltötte az éjszakát a börtönben.

Kurilovits igen előkelő galíciai családból való. Valamennyi fivére legnagyobb állami hivatalokat töltenek be. Egy bátyja vezértábornok-hadbíró volt, öccse pedig a galíciai állomásutak főfelügyelője, aki azonban átszökött az oroszokhoz és hűtlenséget követett el az alája rendelt intézmény ellen. A szabaduló tanácselnök országgyűlési képviselő is, azonban a hadbíróság megfosztotta mandátumától. Minthogy azonban a király nagylelkűsége ezt a büntetést is elengedte újra jelölhető.

Kurilovits képviselő családja már tegnap tudta, hogy kegyelmet kap a családfő és azért ma Aradra érkeztek, hogy szabadulásakor mellette lehessenek.

SPORT.

+ A „Dóvialéki Foxterrier Klub” megtartotta Ujaradon a „Tündérkeriben” az idei kiállítását és versenyét előkelő sportközönség előtt. A kiállításon I-ső és tiszteletdíjat nyertek: S. Kovács (Ujarad) és Ziroher Ferenc, számszörű és Zimmermann J. és Rozgonyi százados drótszörű foxterrierjei, továbbá díjaztattak: dr. Farkas Sándorné, ifj. dr. Keresztes Gyula, Jakobovics Jenő és Serényi Iván foxterrierjei. A rokaversenyen Blaskovics Géza és Kőrmöczy L. Arad foxterrierjei lettek a győztesek. A tiszta jövedelmet az Országos Gyermekevédő Liga aradi gyermeknapja javára fordították.

Egy hősi halál okai.

A Salac-parkban megzavart pásztoróra.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ha valamikor, úgy ebben a háboruban igazolódott be az az axióma, hogy az emberi élet megmaradása, vagy pusztulása tisztára a véletlennek mulik. A harcra olyan csodálatos események történnek, amelyek azt igazolják, hogy a legprecízebb óvintézkedés is hiábavaló, mert a véletlen játéka kiszámíthatatlan és akkor sújt le valakire a halál csontos öklével, amikor az illető abszolút biztonságban érzi magát.

Egy aradmegyei kereskedő, aki a háború második esztendejében vonult hadba, szintén azt gondolta, hogy itt Aradon teljes biztonságban érezheti magát, mert bizonyos testi ügyetlensége következtében sohasem kerülhet a harcterre. Egy véletlen szomorú esemény azonban mégis a frontra sodorta őt és családját most forró könyvet hullat utána. A szomorú véletlen nemcsak ezt a kereskedőt ragadta el övéitől, hanem kinos családi események is előidézője volt.

Aradon mindenki ismeri azt a fiatal diplomás urat, aki a háború elején feltűnően csinos és dúsgazdag feleséget hozott haza. Az asszonykáról már a mázeshetekben megállapították, hogy nem tartozik az ugynevezett otthon-ülő hölgyek közé, hanem szívesebben tartózkodik a sétányokon és parkokban, mint mesés eleganciával berendezett hajlékában. Rövid idő múlva el is vált az urától. A háború második esztendejében a rendkívül rokonszenves diplomás urat a zászlók alá szóították és először Aradon teljesített szolgálatot, azonban fél esztendő múlva elhelyezték a városból és a szerb harcterre sodorta rossz sorsa. A diplomás ur úgy találta, hogy neki minden jogcíme megvan az Aradon való tartózkodáshoz, azonban előtte ismeretlen okok miatt mégis el kellett hagynia városát. Szomorú szívvel búcsúzott fiatal hitvesétől, az asszonyka azonban nem sok könyvet hullatott férje után. Ezért kettős volt a diplomás ur bánata. Az Aradról elvonuló férfiú öccse, e közlemény elején említett aradmegyei kereskedő, szintén fegyverrel szolgált hazáját. Bevonulásakor egy aradi katonai irodába osztották be, mert az orvos akkor azt konstátálta, hogy gyenge testalkatával nem való a frontra. Ez az aradmegyei kereskedő elhatározta, hogy éber figyelemmel kíséri tulságosan eleven temperamentumu sógornője viselkedését, s ha úgy találja, hogy vét a hitvesi illendőség ellen, akkor alkalmat keres annak megtorlására.

Egy balzsamos tavaszi éjszakán a kereskedő kint bolyongott a Salac-parkban. Gondterhes arccal járt-kelt az illatos fák hűs lombjai alatt, mert hazulról kellemetlen híreket kapott. A felesége és a kis gyermeke megbetegedett és az üzletet így kénytelen az asszonyka elhanyagolni. Azon gondolkodott: miképpen szerezhetne néhány heti szabadságot családi és üzleti ügyeinek rendezése céljából. Bolyongásában és elmélyedésében suttogás és csökök zaja riasztotta meg. A Salac-park közepén magánosan álló jellegzetes terebélyes fa alatt lévő padon egy hölgy és egy férfi ült. A kereskedő önkéntelenül rájuk pillantott. Szerencsétlenségére a hölgy éppen megszabadult a reá terpeszkedett sötét felhőktől és tiszta sugarai a szerelmes pár fejére hullottak. A katona csodálkozva tántorodott meg. A hölgyben ugyanis sógornőjét ismerte fel, a férfi pedig egy rendkívül befolyásos aradi ur volt, akinek minden körben jó összeköttetései vannak. A kereskedő a hazulról kapott hír hatása alatt szinte eksz-

tázisba jutott a felfedezéstől és ordítva vágta a szerelmes pár arcába a következőket:

— Nem szégyenlik magukat!? A férj a harcterren küzd a hazáért, önök pedig rutul ki-játszák őt!

A befolyásos ur és a fiatal hölgy haragosan és pirulva távozott a gyönyörűség e megzavart helyéről. A nagyur dühösen hátrafordult még és ezt a megjegyzést tette:

— Ezért lakolni fogsz!

A kereskedő egy hét múlva parancsot kapott, hogy haladéktalanul vonuljon a harcterre, mert reá ott sürgősen szükség van. A katona kénytelen volt az orosz frontra utazni, ahol éppen akkor tombolt legvehemensebbül a harc. Két hét múlva azt a hivatalos értesítést kapta a család, hogy a kereskedő hősi halált halt. A mélyen sújtott familia a napokban fogja hazaszállíttatni a szabaddá tett harctererről az aradmegyei hős holttestét, hogy a családi sírboltban helyezték örök nyugalomra.

Javul

Bácskai Béla dr. állapota.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Öszinte és nagy részvét nyilatkozik meg városzerte Bácskai Béla dr. tragikus sorsa iránt. Ma egész nap valóságos népvándorlás volt a közkorházba s a telefon is egész nap szólott és mindenünnen meleg érdeklődéssel fordultak a betegszoba felé, ahol a testi szenvedések elől menekülni akaró orvos félig eszméletlen állapotban fekszik, de az állapotában beállott változás azt a reményt kelti, hogy megmenthető lesz.

Már negyvennyolc órája múlt annak, hogy Bácskai dr. eddig még nem állapított mértékben veronált lecskendezett az ereibe és minthogy a mérge hatását Zimmermann Károly dr. igazgató főorvosnak sikerült ellensúlyoznia, feltehető hogy a szervezet, illetve a vér kidolgozza magából a romboló anyagot.

Az Aradi Közlöny tudósítója beszélt Zimmermann dr.-ral, ki a következő igen érdekes nyilatkozatot tette:

— Szerencsétlen kollégám esete az én szempontomból kétszeresen érdekes. Mint ember és mint orvos, hogy úgy mondjam abba a furcsa helyzetbe kerültem, hogy egy embernek legsajátosabb, legegységibb elhatározását kellett minden rendelkezésre álló eszközzel, a lelkiismeret és a tudomány parancsából erőszakkal megsemmisítenem. Bácskai dr. mint minden ember, önmaga rendelkezik az élete felett és ha azt határozza el hogy megvált tőle, akkor ezt a maga lelkével leszámolva cselekedte. Meggondolta és megfontolta ezt a tragikus lépést amint az az utolsó levélből és intézkedéseiből kitűnik. Az elhatározás végrehajtása azonban nem sikerült úgy amint ő azt előre kiszámította és behozták a közkorházba ahol nekem azt parancsolta a kötelesség, mindent el kell követnem ami módomban áll harátom és kollégám megmentésére. Én nem mérlegelhetem mint orvos a végzetes tett indító okait, bennem a gyógyító tudósnak le kell küzdenie az ebért, és hozzá kellett látnom a mérge hatásának ellensúlyozásához.

— A gondolatmenetem körülbelül a következő volt: a gyomorba felszívódott mérge eltávolításával nem sokat érhetek el, mert az öfő szer a vérben van. Az embernek körülbelül két liternyi vére van. Ha ebből fél literre valót kieresztek és helyébe ugyanannyi konyhasó infúziót adok, akkor megmenthetem a vért és ellensúlyoztam a

mérge hatását. Az eredmény nem maradt el, mert a nagy beteg eszmélethez tért és azt hiszem, hogy fokozatosan javulni is fog.

Ma reggel megérkezett Bácskai dr. öccse, Bácskai Izidor népfelkelő hadnagy, akit a rendőrség értesített a tragédiáról és aki teljesen le-sújtva állott bátyjának betegágyánál. Az orvos megismerte öccsét, akit meglepetéssel üdvözölt. Mint említettük egész nap igen sok látogató kereste fel a betegszobát akikkel Bácskai dr. régebbi betegségéről beszélgetett és a hozzá intézett kérdésekre tisztán, világosan válaszolt. Ugyilátszik, hogy a mérge hatása alatt a közvetlen emlékszik vissza, de magára a tettére nem, len az öngyilkosság előtt történt eseményekre mert eddig egy szóval sem említette.

Kereset a csábító anyja ellen

— Bécsi tudósítónktól. —

Bécsi tudósítónk jelenti: Az a szokatlan eset foglalkoztatta a bécsi főtörvényszéket, hogy egy leány elcsábítás és házassági ígéret be nem tartása miatt a beperelt csábítónak édes anyja ellen indított kártérítési keresetet.

Kuliner Terez, egy tizenkilenc éves magán-tisztviselő elhunyt barátja anyja, Schmidt Magdalena háztulajdonosnő ellen kártérítési pert indított és 130.000 koronát követelt azon a címen, hogy őt az alperes fia elcsábította, házasságot ígért neki és ennek következtében ő most már aligha méltó többé férjhez. Pannaszában elmondotta, hogy Schmidt Ferencet, huszonhét éves háztulajdonossal, aki neki házasságot ígért, egy lakásban lakott és közös háztartásban élt. Rokonaival történt megállapodás után költözött Schmidt lakásába, mert ezek rábeszéltek őt, hogy tegyen eleget a fiatalember kívánságának, lakjék vele együtt, miután házassági ígéretében, amely az őszinteség benyomását keltette, meg lehet bízni. Miután a barátja egészségi állapota rosszabbodott, a fiatalember édes anyjának rábeszélésére elköltözött a közös lakásból és visszatért anyjához. Nem sokára azonban Schmidtné azt a kívánságát fejezte ki, hogy költözzék hozzájuk és ő ennek a kívánságnak eleget tett, úgy, hogy mindhármán, mint egy család tagjai egy fedél alatt laktak.

A fiatal háztulajdonos nemsokára meghalt tüdővészben. Végrendeletében vagyonát anyjára hagyományozta. Ez a vagyon a leány állítása szerint százharmincezer korona, míg az alperes ötvenezer koronára becsüli. A leány a kártérítési követelését arra alapítja, hogy az anya térítette el a fiát attól a szándéktól, hogy őt feleségül vegye, mert az ő befolyására történt, hogy nem teljesítette házassági ígéretét és ezáltal őt megbecstelenítette és az elcsábítás következtében csökkentek a kilátásai arra, hogy férjhez mehessen. Minthogy az anya is közben járt a házassági ígéret megszegésénél, bünyös az elcsábításban és ezért kártérítésre köteles.

Az anya ezzel szemben azt vitatta, hogy nemcsak joga, hanem anyai kötelessége volt, hogy visszatartsa a házasságtól súlyosan megbetegedett fiát, aki már a viszony keletkezésekor magában hordta a halál csiráit. Nem szükséges bizonyítani — mondotta — azt, hogy nem a szerelem vezette a felperes nőt, amikor a sír szélén álló tüdővésztes emberrel együtt-élésre határozta el magát, hanem az a bizonyos, hogy tisztán vagyoni előnyök megszerzése céljából tette ezt. Ha ez így van, akkor nem lehet szó csábításról és nem lehet szó arról, hogy ő mint tettestárs kártérítésre lenne kötelezhető.

Az elsőfoku polgári bíróság az anyának adott igazat és elutasította a felperes követelésével.

Tegnap tárgyalta a felperes felebbezése folytán a rendkívül érdekes ügyet a főtörvényszék. A felperes ügyvédje rámutatott, hogy Kuliner Teréz feláldozta a becsületét és ártatlanságát az elhunyt és hogy Schmidt Ferenc bizonyára nőül vette volna a panaszt, ha az anya ettől vissza nem tartja, sőt a már megtörtént házassági kihirdetést közbenjárásával a plébánia hivattal vissza nem vétette volna.

Az anya ügyvédje azt vitatta, hogy elcsábítás címén csak akkor lehetne Schmidtét kártérítésre kötelezni, ha ennek az "elcsábításnak" büntető jogi háttere lenne. Ki hinné el, hogy egy szép fiatal leány szerelemből vonzódik egy félig holt emberhez és ki láthat mást, mint egoisztikus motivumokat a pana-

szos eljárásában, mikor tudjuk, hogy egy olyan férfinak adta oda magát, akinek állapota egyszerűen undorító volt. A szerencsétlen elhunyt tüdőbetegnek olyan rettenetes kellemetlen száj-szaga volt, hogy ő — az ügyvéd — mindannyiszor, ha kliense megjelent az irodájában, arra kérte, hogy álljon a szoba legtávolabbi sarkába, mert közelében nem lehetett megmaradni.

A főtörvényszék visszaautásította a felebbezést és arra az álláspontra helyezkedett, hogy szó sem lehet elcsábításról, hogy az anya az adott viszonyok közepette joggal adhatta fiának azt a tanácsot, hogy ne házasodjék meg. Az ilyen tanács az anyának határozottan kötelessége volt és ezért csak a fiának tartozik felelősséggel.

Aradmegyei ügyvéd házassága.

A. internált milliomos asszony szerelme.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ez a világháború a házassági és szerelmi regények egész sorozatát produkálta már. A romantikus háborús házassági történetek közé tartozik az is, amelynek hőse egy aradmegyei fiatal ügyvéd, aki a kopár hegyek birodalmából vonult be a mozgósítás idején, szegényen, de reményekben gazdagon és mint több millió ura várja most a békekötés nagyszerű napját.

A szóbanlévő fiatal ügyvéd a mozgósítás idején a haretérre vonult; aztán megszécsült és felülvizsgálaton megállapították, hogy frontszolgálatra most már nem alkalmas. Mint segédszolgálatos tisztet beosztották a szegedi internált tábor parancsnokságához, ahol az egyik internált osztály felügyeletét bízták rá. Az ügyvéd osztályában levő internáltak között volt egy szerémségi szerb származású, feltűnően szép és dús gazdag özvegyasszony, aki néhány évvel a háború kitörése előtt veszítette el férjét aki a Szerémségben lévő egyik nagyobb földbirtokot örökölte az urától. Az aradmegyei ügyvéd úgy ezzel a fiatal nővel, mint általában a gondjaira bízott internáltakkal a loghúmanusabban bánt. Napról-napra meghallgatta kívánságait és amennyiben azok teljesíthetők voltak, sohasem zárkózott el attól, hogy kérésmük megvalósuljon.

A szerémségi dús gazdag fiatal özvegy egy alkalommal arra kérte az ügyvédet: legyen gondja rá, hogy addig is amíg ő az internált táborból kiszabadulhat, gondoskodjék földbirtokainak kezeletéséről. Az ügyvéd a legnagyobb előzékenységgel tett lépéseket, hogy a kitűnő földbirtok parlagon ne heverjen. Fáraózásait siker koronázta. Sikert a kitűnő termőföldet bérbeadni és így az nem maradt kihasználatlanul, az özvegyasszony vagyona pedig nem ment veszendőbe. E bérleti ügyből kifolyólag az ügyvéd igen sűrűn érintkezett a bájos özvegygyel. Az internált tábor aradmegyei parancsnoka az iratokból arról is meggyőződött, hogy az özvegy nem súlyos büncselekmény miatt került a gyanús elemek közé. Egyik szomszédja ugyanis azzal vádolta, hogy amikor a háború elején a szerbek betörték a Szerémségbe az özvegy urinő állítólag ilyen kijelentést tett volna:

— Bárcsak eljőnnének már és megszabadítanának bennünket a bizonytalanságtól.

Az özvegy tagadta ezt az állítólagos kijelentést, azonban a politikai hatóság mégis szükségesnek tartotta őt biztonságba helyezni. Körülbelül másfél évig maradt a fiatal hölgy az internált táborban és mintegy fél esztendővel ezelőtt engedélyt kapott úgy ő, valamint még

ötven társa, hogy elhagyhassák a tábort. Egyelőre azonban nem engedték őket haza, hanem megengedték neki, hogy Szegeden tartózkodjanak. A szabadságát visszaszerzett urnő és az aradmegyei ügyvéd ezután sűrűn találkoztak és szerelmük fejlődött ki közöttük. Körülbelül öt héttel ezelőtt teljesen megzúnt az urhölgy szabad mozgásának korlátozása és végre viszontláthatta otthonát. Nemsokára azután, hogy hazaérkezett, levelet kapott tőle az ügyvéd. A földbirtokosnő meginvitálta szegedi ismerősét a birtokára és a meghívást az ügyvéd el is fogadta. Két napig tartózkodott az özvegy otthonában és mint annak vőlegénye tért vissza állomáshelyére, a napokban pedig megtartották az esküvőt.

Porcia Aladár karrierje.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Nagyváradon is élt egyszer egy herceg, az igaz, hogy akkor csak gróf volt. Az apját, Porcia Lajos grófot is jól ismerte egész Bihar megye, hiszen utmester volt Biharban s igen szerették az apa — Porciát. Szépen be is olvadt a bihari genybe, úgy danolt magyarul, hogy no!

A fia, Aladár gróf, Nagyváradon jogászodott, megházasodott, elvette Nyilvay Irma primadonnát, akitől később elvált s újból megházasodott. Porcia Aladár gróf aztán felköltözött Budapestre s egyik miniszteriumban számtiszt lett. Egyszerűen élt polgári módon, beosztotta jövedelmét, amint lehetett s fogyasztotta a papírt.

Egy szép napon — de milyen szép napon! — úgy ébredt fel Aladár gróf, hogy herceg lett. Meghalt a Porcia hitbizományok majoreszkója Spittalban, Krajnában s utána Porcia Aladár következett. A herceg nyugdíjaztatta magát, de nem vette fel a nyugdíjat, s elment birtokaira gazdálkodni. Olyan jól gazdálkodott, hogy pár év múlva a bécsi országos főtörvényszék zárgondnokság alá helyezte a Porcia féle bizományi birtokokat, míg az óriási adósságokat le nem törleszti a jövedelem, s kis apanázsra szorította a herceget, aki szépen visszament Budapestre s ott szépen beállt előbbi hivatalába s fel is vitte a számtanácsossáig. A birtokok pedig ezalatt törlesztették adósságaikat.

Tegnap aztán azt olvassuk a bécsi lapokban, hogy Steinwender dr. és Waldner dr. interpellációt jelentettek be az osztrák Reichsratban a Porcia hitbizományi birtokok ügyében.

Elmondják, hogy a császár megengedte a hitbizományok pénzhitbizománnyá való átvál-

toztatását. Ők nem fordulnak az "idegen" birtokos és annak olasz birodalmi utódai ellen, de nem szabad neomosztrák kezekbe kerülni a birtokoknak, amelyek rablógazdálkodást üzhetnek, hanem a krajnai népet kell erdőhöz juttatni.

Ebből kiderül, hogy pénzzé teszik a Porcia hitbizományi birtokokat, jó áron s most már visszamehet újra nagy urnak az időközben teljesen megsüketült Porcia Aladár herceg.

Nem jöttek ujaradiak a piacra

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Ma délelőtt a piacon ismét siralmas állapotok voltak a zöldségfeléket illetően. Nagyon kevés volt a behozatal és a vásárlók sehogy sem tudták szükségleteiket kielégíteni, csak azt az egyet tapasztalták kellemesen, hogy a meglevő kis készleteknek az árai a város beavatkozása folytán csakugyan lementek. Az Aradi Közlöny munkatársa a ma nagyon éreztetően jelentkező zöldséghiányra vonatkozóan kérdést intézett Varjassy Lajos polgármesterhez, aki kijelentette, hogy a zöldséghiánynak az oka csakis az lehet, hogy az ujaradi termelők eldugják a készleteiket és nem hozzák piacra. Ez a helyzet azonban egy-két napon belül felülül javulni fog, miután a zöldség és főzelékfeléket romlandó voltak miatt nem lehet sokáig rejtgetni.

Grein Nándor főkapitány kijelentette, hogy reméli holnap lesz már megint bőven zöldség a piacon. Abban az időben, amikor még nem volt sem maximálás, sem rekvirálás elrendelve, tehát amikor kedvező konjunktúra jelentkezett a zöldségárusok számára szintén előfordult, hogy egyes napok silányabbak szoktak lenni. Különösen a hétfői napokon volt ez tapasztalható. Abból a körülményből, hogy ma a zöldségbehozatal Ujaradról csökkent, még nem lehet arra következtetni, hogy ezután sem lesz zöldség és hogy a fővárosi kiküldött rekviráló munkája okozza a zöldséghiányt.

Az eddig még nem maximált zöldségfelék, a burgonya, fejeskáposzta, csemegekukorica és hagyma maximálására vonatkozólag a főkapitány kijelentette, hogy ahhoz ő neki nincsen joga, mert ha lenne, már régen maximálta volna ezeket a cikkeket is. Tudomása szerint és javaslatára azonban a tanács fel fog irni az Országos Közélelmezési Hivatalhoz és kérni fogja ezeknek a zöldség és főzelékfeléknek a maximálását és a kiviteli tilalom elrendelését is.

A főkapitány elmondotta, hogy Faragó Gyula ma három koesi terményt hozott be a városba. Herold Antal maga is szemléli az aradi piacot és ígéretet tett arra nézve, hogyha télen is állandóan kevés lesz nálunk a termény, akkor semmit sem szállít el Aradról és Ujaradról Budapestre.

TANÜGY.

(—) Pályázat polgári iskolai tanári állásra. Arad sz. kir. város községi polgári fiúiskolájánál elhallozás folytán megüresedett rendes tanári állásra pályázatot hirdetek. Ezen állásra csakis azok pályázhatnak, akik a mennyiség-, természettudományi szakra képesítve vannak. Az állás javadalmazása: Arad sz. kir. város közönsége részéről évi 2000 korona alapfizetés, a 147.591—III-b. 1903. sz. belügyminiszteri rendelettel jóváhagyott fizetési szabályzatban biztosított évi lakáspénz és korpótlék. Ezen felül a 85400—1912. sz. miniszteri rendelet alapján a vallás- és közoktatásügyi kormány által folyósítandó fizetékiegészítő államsegély. A pályázati kérvények f. évi augusztus hó 1-re címre küldendők be, későbbben érkezett kérvények figyelembe nem vétetnek. A kérvényekhez csatolandók: oklevél, születési tanúsítvány, illetőségi-, orvosi- és működési bizonyítvány. Varjassy Lajos, polgármester, iskolaszéki elnök.

Entente-ellenes lázadások Pétervárott.

— Saját tudósítók telefonjelentése. —

Stockholm. A Daily Mail jelenti Pétervár-ról: Orenburgi ezredék Pétervár ellen vonulnak. A kaszárnyákba egymást érik a politikai természetű zendülések.

Pétervár. A Reuter ügynökség jelenti: Rendkívüli minisztertanács foglalkozott azzal az indítvánnyal, hogy az ideiglenes kormány székhelyét Moszkvába helyezték át.

Rotterdam. Részleteket jelentenek a pétervári kormánydszervezetek főhadiszállása és a vezérkar palotája előtt lefolyt véres zavargásokról. Szakadatlanul követték egymást az összecsapások, amelyek alkalmával sok katona meghalt, még többen pedig súlyosan megsebesültek. A zendülők száma szüntelenül szaporodik, mert Kronstadttól gőzösökön és uszóhajókon ezrével jöttek katonák, munkások és asszonyok, zászlók alatt, amelyeken ez a felírás volt: „Vesszen a kormány, éljen a kommuné!” Különösen nagyarányú összecsapások voltak a Nevsky-Prospekten, ahol gépjegyekből adtak sortüzet. A nagy pánik következtében az áldozatok számát nem lehetett megállapítani. Később újra megszólaltak a géppuskák és a járőkelők riadtan menekültek a házakba. A kronstadti lázadók eu után egy villa elé vonultak, ahol a főhadiszállásuk volt. Lenin, a tüntetés éltető lelke, itt gyűjő beszéddel buzdította a lázadókat. Az összes vállalatoknál és gyárakban szünetelt a munka.

Áltisztek nyomában.

— Hajnali razzia a fővárosban. —

— Dözsölők a találkahelyen. —

— Fővárosi tudósítók telefonjelentése. —

A háború során Budapesten állandóan sok alkatonatiszt grasszál s a legtöbbször nem beteges hiúságból ölti magára az unitormist, hanem azért, mert így könnyebben férközhetik gyanútlan emberek bizalmába s minden akadály nélkül követheti el a kieszelt bűntettet. Az áltisztek üldözése és fölkeresése egyik főfeladata a katonai rendőrségnek, amely sűrűn tart e végett razziákat a fővárosban.

Ma hajnalban is volt ilyen razzia. A hetedik kerületi katonai rendőrség tisztikara és legénysége kiegészítve az államrendőrség detektívjeinek Varga-csoportjával, tartotta meg a nyomozó őrzőjáratot. Nagy készültséggel, egész sereg emberrel indultak utnak, de kevés szerencsével jártak. A szokásos lebujokban a keresett prédára nem akadtak, csupán mintegy negyven olyan embert fogdostak össze, akik a légénység állományába tartoznak és az igazoló irásaik nem voltak rendben. Ez sem volt azonban hiábavaló munka, mert az elfogottakban számos notórius esavargó került kézre, akiket különböző bűnök miatt már régebben keres a rendőrség.

Külön tippje is volt ma éjszakára a rendőrségnek: a Rózsa-utca 64. számú ház. Ennek első emeletén úgynevezett rendőrileg „engedélyezett” találkahely van, a madame Kató-é. Biztos értesülései voltak a katonai rendőrségnek arról, hogy az áltisztek egész bandája jár ide és záróra után reggelig dözsöl pezsgő mellett, ugylátszik azonban, hogy az áltiszteknek sem kevésbé biztos értesülései voltak a katonai rendőrség ma éjszakai titkos tervéről, mert egyetlenegy sem jött el közülük a titkos fészekbe; vagy lehet, hogy a zuhogó eső tartotta távol őket. Csupán — tényleges katonatisztek voltak jelen a találkahelyen, akiket az eső sem akadályozott a mulatságban.

Találkahelyeken csupán rendőri felügyelet

Kenenhága. A pétervári zavargások egyenesen entente-ellenes jellege Londonban nagy aggodalmat keltett. Hendersont figyelmeztették pétervári látogatása alkalmával a nyugtalan-ságra

Stockholm. A Ruszkoje Szlovo írja: Angol csapatok és orosz katonák Teraspolban fegyveres összeütközést rendeztek. Az oroszok egész ezredet vonultattak föl, az angolok pedig gépjegyeket állítottak védelmül.

A tiszteknek csak az utolsó pillanatban sikerült megakadályozni a vérontást. Odesszában a parasztok az angol konzul földbirtokát elköbörték.

Pétervár. A katonák és munkások tanácsa tegnap estétől ma hajnali három óráig tartó tanácskozás után elhatározta valamennyi szavazattal tíz ellenében, hogy a már ismert falragaszokat hasonlóan erélyes hangú fölhívással kiegészíti amelyben kijelenti, hogy a tanács semmiféle erőszakos katonai beavatkozás által nem engedi befolyásolni munkáját és minden ilyen a forradalom háttára intézett ökölcsapásnak tekint, valamint merényletnek a Vilmos császár csapataival szemben harcoló hadsereg ellen. A határozat minden bomlasztó tevékenység ellen tiltakozik, amely alássa a nemzet tekintélyét. A szavazás előtt a maximalisták elhagyták az üléstermet.

alatt álló nőknek szabad megjelenni, nekik sem szabad — különösen éjjel — egyhuzamban ott tartózkodni és főleg tilos a vendégeknek italt fölszolgálni. Valamennyi rendszabályt megszegtek a rózsá-utcai fészekben és mégis olyan biztonságban érezték magukat, hogy — nyitott ajtó mellett folyt ott a dorbézolás. Sőt még arra a nagy perpatvarra sem lettek a lakásban figyelmesek, amit a házmeisterné csapott, amikor a harmine főnyi detektív és civilbe öltözött katonai rendőr bevonult és — egyik sem fizetett kapupénzt.

— Ennyien jönnek és egyik sem fizet, micsoda dolog ez? — méltatlankodott a jó asszony, de a rendőrök csak rontottak be a találkahelyre. Mind az öt szobában, sőt a fürdőszobában is terített asztalt találtak, mind-egyiken négy-öt üveg pezsgő és minden asztal körül három-négy ur és minden ur körül két-három nő. Nagy zavar és össze-vissza ugrálás támadt, amikor a katonai rendőrség megjelent, de csakhamar lecsillapodtak a kedélyek, mert kiderült, hogy csupa kifogástalan „Kamerad” van jelen, akinek mindnek rendben van az irása. Csupán egyetlen civilnél nem voltak okmányok, egy miniszteri titkárnál, de azt viszont a jelenlevő bátyja, egy huszár főhadnagy igazolta. Pici-pácsi, szervusz bruder — minden rendbe jött, mert hiszen valóságos tisztnek szabad záróra után is mulatni. Áltiszt pedig egyetlenegy sem volt jelen.

Varga államrendőrségi detektív azonban mégis kissé elrontotta a további szórakozást. A mulatozás jó német receptjéből csupán a Gesang-ot hagyta meg a tiszt uraknak — az italt mind összeszedte és elvitette. Minden szekrényből, ágy alól került elő elrejtett teli pezsgőpalaék, összesen mintegy ötven-hatvan darab. Harmine koronát fizetett egy ilyen üvegért a hadi asszony, a cigareta darabjának pedig korona volt az ára; ebből a cigarettából is tízezer darabot foglaltak le a detektívek. Sőt a nők javarészt is eltávolították, mert kiderült, hogy — nincsen rendőri engedélyük

Az egyik leány nagyon sirt és csak hosszas faggatás után mondotta meg a nevét és szülei lakását — volt is rá oka, mert amikor fölfedte inkognitóját, a katonai rendőrtisztek is megdöbbsenek a kiejtett név hallatára.

És ilyen engedélyezett találkahely van Budapesten egész sereg. Nem engedélyezett pedig még több. A háború mindent elpusztíthatott, csak ezeket nem. Minden tisztességes vendéglőnek és kávéháznak éjjelkor be kell zárnia és minden tisztességes polgárnak hazameennie. Csak ezek a sópredék-fészkek tarthatnak reggelig nyitva, csak ezekben a kanáliskában szabad az élet. Minden razzia nélkül is be lehetne valamennyit egészen nyugodtan zárni, mert holtbizonyos, hogy ezeken a helyeken nem nagyon kényesek arra, hogy tiltott dolgot ne műveljenek.

A minapában bővebben foglalkoztunk a budapesti prostitúció türethetetlen állapotával s megfokozására és a főváros valamely félreeső helyére való kilakoltatására vonatkozóan tanácsokat adtunk a rendőrségnek. Akkor azonban még — két nappal lemondása előtt — Boda Dezsőhöz adresszáltuk cikkünket. Azóta Sándor László lett a főkapitány — most az ő figyelmét hívjuk föl, hogy sürgős és szigorú intézkedéseket tegyen annak a világraszóló gyalázatnak a kiirtására, amely itt Budapest nyitott utcáin és titkos találkahelyein a háború folyamata alatt elharapódzott.

Orosz történetek

Oroszországból.

— Saját tudósítók telefonjelentése.

Vatóságos legendakör veszi körül a mostani tengerészeti minisztert, Lebedevet, akitől azt irták a lapok, hogy Kerenszky befolyására nevezték ki hadnagyból tengerészeti miniszterre. A Vossische Zeitung stockholmi tudósítója most széttépi ezt a legendát, amennyiben a következőket jelenti lapjának:

Lebedev se nem hadnagy, sem pedig tengerész. A kilencvenes évek végén egy pétervári bulvárd lapnak volt a riportere. Az orosz-japán háború kitörésekor Mandzsuriába ment ahol többször feltűnt Charbin városban, de senki sem tudta, hogy tulajdonképpen mi a foglalkozása és mit művel. Majd azt hitték, hogy kínai önkénteseket toboroz és a japánok ellen harcol, majd pedig azt állították róla, hogy intím összeköttetésben van Ulzanov csendőrezredessel, aki az akkori háborúban a kelet-ázsiai harctéren küzdő fronttisztek politikai magatartását megfigyelő ochranának a feje volt. Azután eltűnt Lebedev a láthatárról, míg nem a világháború kitörésekor a Ruszkoje Vje-domosti haditudósítójaként tűnt fel. Néhány hónap múlva, mint önkéntes belépett a francia hadseregbe, de ezt is megunta és egy negyed év múlva a Szalonikibe küldött orosz expedíciós hadseregben látható. Az orosz forradalom kitörése után felfedezte, hogy ő tulajdonképpen forradalmi szocialista, politikai száműzött, és az orosz katonák Szalonikiben kinevezték hadnaggyá.

Ebben a minőségében ismét visszatért Pétervárra, ahol egy jelentéktelen szocialista lapnak, a Wolja Narodnának lett a munkatársa. Főképp katonai cikkeket irt, szoros összeköttetésbe lépett Kereszkyvel, aki mint tengerészeti miniszter a hirtelen szakértővé előlépett titokzatos hadnaggyot a tengerészetet újraszervező bizottság elnökévé tette. Ebből az állásból jutott a miniszteri tisztségbe.

A Ruszkoje Szlovo ma érkezett száma meg erősíti azt a hírt, amelyet tegnap jelentettem, — táviratozza az említett berlini lap tudósítója — és Oroszországban csakugyan megkezdődött a végeladás Amerika javára.

— Az az amerikai bizottság, amely Root szenátorral az élen érkezett Pétervárra — írja az orosz lap — egy memorandumot adott át az ideiglenes kormányának, amelyben kijelenti, hogy Amerika hajlandó Oroszországnak tényleges segítséget nyújtani, akár készpénzben, akár mozdonyokban és vasuti kocsikban és mindabban, ami a szállítás helyreállítására

szükséges, azzal a feltétellel, ha az ideiglenes kormány hajlandó a háborút tovább folytatni és a belső anarchiát letörni. Ugyanígy jegyzéket nyújtott át az amerikai Stevens bizottság is, amely az ideiglenes kormány megbízásából az orosz föld hasznosítását vállalta. A Ruskoje Slowo közel áll Kerecszkyhez.

Széles vonalban törtük át az orosz frontot Zlocovnál.

Budapest. A sajtószállásról jelentik: Az oroszok támadását viszonzva a szövetséges csapatok ma reggel kelet Galiciában ellenoffenzívát indítottak. Az orosz vonalakat a Zborow és Felső-Szereth közötti területen visszavetítettük.

Berlin. A Wolff ügynökség jelenti: Flandriában a tüzériai csata tovább tart.

Keletgaliciában ellentámadásba mentünk át az orosz hadsereg offenzívája által való kihívás folytán, melyet kormánya parancsára, béketörékvései ellenére, harezonalunkon megindított.

H I R E K.

Elfogadta a Reichstag a békerezolúciót.

— Saját tudósítónk telefontelephírének.

Berlinből jelentik: Már jóval a birodalmi gyűlés kezdete előtt a birodalmi gyűlés témái és a karzatok zsutolásig megteltek. A diplomata páholyában megjelent Hohenlohe herceg osztrák-magyar nagykövet is. Az udvari páholyban ott voltak a mecklenburgi, schweini és a braunschweig hercegek. Michaelis dr. együtt lépett a terembe Kaempf elnökkel.

Az elnök megnyitja az ülést és felolvassa a kancellár átiratát a kancellári állásban történt változásról. Köszönését fejezi ki Bethmann-Hollwegnek működéséért és kiváló tevékenységéért, üdvözli az új kancellárt és neki szerencsét és sikert kíván.

Ezután a kancellár beszélt, amit lapunk más helyén közlünk, majd az egyes pártok vezetői szólaltak fel. Utána a centrum, szocialisták, a német nemzeti néppárt és a haladó pártok határozati javaslatát, amelyben kijelentik a pártok, hogy Németország ma is ugyanama hadicélokért küzd, mint 1914. augusztus 4-én és hajlandó megegyezéses, annexió és hadikárpótlás nélküli békét kötni, 214 szóval 116 ellenében elfogadták és tizenhét képviselő a szavazásban nem vett részt.

Bonar Law háborús nyeresége.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Anélkül, hogy ebből a következő beszéd-részletből az elmondó egyéniségére akarnánk következtetéseket levonni, közöljük Bonar Law-nak az angol alsóházban július 5-én a hadinyereségek erősebb megadóztatása mellett tartott beszédéből a következő idézetet:

„15 hajóstársaságnak együtt 8110 font sterling értékű részvénye van birtokomban. Béke időben boldog lettem volna, ha a részvényeim 5 százalékot, azaz 406 fontot jövedelmez-

Reggel 3 órakor érkezett.

Német hadtestek Zlocovtól keletre az orosz arcvonalat széles arcvonalon áttörték.

Amsterdam. A Daily Chronicle jelenti Pétervárról: Lwow herceg miniszterelnök föltételekhez fűzi, hogy hivatalában megmaradjon.

Moszkva. A Reuter ügynökség jelenti: A munkások és katonák tanácsa a pétervári eseményekkel kapcsolatosan Moszkvában minden utcai tüntetést tiltott. A maximalisták tiltakoztak és otthagyták az üléstermet.

tek volna. De 1915-ben 3824 és 1916-ban 3847 fontot jövedelmeztek a hadinyereségadó levonásával. Az egyik társaság, amelynek 350 fontnyi részvénye az enyém, azt indítványozza, hogy a hajók árának emelkedéséből származó jövedelmet osszák föl. Rám 1950 font esnek. És az ipar még tönkremeneteiről panaszkodik!

Bonar Law a háború alatt tehát visszakapta osztalékban a hajórészvényekbe fektetett egész tőkéjét és ezen felül a hajók árának emelkedése öt-hatszorosra emelte a tőkéjének forgalmi értékét. Hát csoda, ha az angol tőke minden eszközt fölhasznál a háború nyújtására, akkor, amikor még a hajóstársaságoknak is ilyen óriási hasznuk van a tengeralattjárókkal is folytatott háborúból.

— **Poincaré állása megrendült.** Zürichből jelentik: Párisi táviratok szerint Poincaré állása komolyan megrendült, mert meg vannak győződve arról, hogy Poincaré és Ribot alatt nem lehet békét kötni.

— **Aradi zászlós orosz hadifogságban.** Május 24-én, a Kiew mellett lévő hadifogolytáborban feladott levelezőlap érkezett ma az **Aradi Közlöny** szerkesztőségéhez, amelyet Berger Ferenc zászlós a 29. gyalogezredben, irt a fogságból. Elmondja, hogy április 26-án került fogságba Magyar Pál szakaszvezetővel (lakik: Budapesten, Liget-u. 42.), Tuszinger Károly szakaszvezetővel (lakik: Máriaföldén), Molnár János őrvezetővel (lakik: Ittebén), Juricsék Márton őrvezetővel (lakik: Erzsébetlakon). Valamennyien jól vannak és hozzátartozóikat kérik, hogy ne aggódjanak.

— **Napszurás.** Ma délután a várhól telefonon jelentették a rendőrségnek, hogy ott egy jól öltözött 40-45 év körüli asszony rosszul lett és összeesett. A rendőrség kiszállt és megállapították, hogy az asszony a nagy melegben sétálás közben napszurást szenvedett, de a kilétét nem tudták megállapítani, mert a szerencsétlen nő elvesztette a beszélni való képességét. Beszállították a közkórházba.

— **A Növédelmi Hivatalba** ujabban a következő adományok érkeztek: Török Géza 100, a Napközi Otthon e céljára: Grosz Józsefné (Lippa) 50, Grünwald és Moskovitz cég 50, Schartner Sándorné 10, Szathmáry Mihályné 8 korona. A tegnapi közleményünkbe tévesen került Mairovitz Emil neve Maurovitz Adolf helyett. — A sorsjátékra beérkezett: Szabó Albertné 1 tálca, 2 pohár, 3 kanesó, 3 cukortartó, 1 téntartó, 1 üvegtál 6 tányérral, 1 szőlőmosó; Vertán Istvánné 5 zacskó élelmiszer; Vass Gustávné 1 seprű, 1 ü. lekvár, 1 doboz sütemény; Fejér Gyula 2 doboz fénymáz, 1 doboz fogvájó, 2 doboz és 2 üveg cipőtisztító, 1 doboz teakivonat, 1 doboz hólyagpapír; Vásárhelyi Józsefné 3 rucsa; Özv. Sándor Jakabné 1 ü. bor, fél kg. kávé; Minorita Rendház 20 ü. bor; Pick Ernőné 1 csomag tea, 1 doboz cipőkrem, 2 seprű; Dr. Prohászka Lászlóné 2 csomag pótkávé, 2 csomag gyertya, 1 zacskó tarhonya; Schartner Sándorné 6 ü. paradicsom, 2 ü. bor és rizs. — Mindezekért hálás köszönetet mond a Növédelmi Hivatal nevében Baross Boris ügyv. alelnök. — A 22-iki sorsolás a következőképpen történik: A nyereménytárgyak sorszámával vannak ellátva és a sorsjegyek a kihúzás sorrendjében igénylik a tárgyakat. — Tehát az elsőnek kihúzott számt nyeri az 1-es számú tárgyat, a másodszorra kihúzott szám a 2-ös számú és így tovább. — A sorsjegyek — melyek egyuttal belépőjegyek is — 1 koronáért kaphatók a Növédelmi Hivatalban, Scherhag H. és Fia cégnél, az Egyházi Műkereskedésben és Deák Béla könyvkereskedésében (Forray-u.).

— **Ismeretlen holttest a Marosban.** Ma délután a katonai fürdő szelén egy husz-huszöt év körüli férfi hulláját fogták ki a Marosból. A holttestet a rendőrség az alsótemető halottas bázisba szállította. A hulla egészen friss, egy két napja lehetett a vízben. Eddig nem sikerült agnoszkálni.

— **Baleset.** Az Aradi Csanádi Vasútak szertártelepén ma délután súlyos szerencsétlenség történt. A telepen a munkások a vagonokból tartották ki és munka közben Dracsán István miklakai 53 éves napszamosra a vagon tetejéről egy hatalmas hasábla esett, úgy, hogy a szerencsétlenül járt ember vértől borítottan esett össze. Bitner Róbert dr. rendőrkapitány beszállította a kórházba, ahol megállapították, hogy koponyarepedést szenvedett.

— **A rokkantak munkakönyve.** A kereskedelmi minisztérium ma leiratban arról értesítette a várost, hogy azok a rokkantak, akik valamely művegtagszaki állami műhelyben tanfolyamot végeztek, munkakönyv váltására vannak jogosítva.

— **Nem utazhatik polgár az aradi gyorsvonaton.** Neumann Károly dr. miniszteri tanácsos arról értesíti a várost, hogy a közgazdasági-bizottságnak ama kérelme, hogy az Aradon át közlekedő katonai gyorsvonatokra polgári személyek felszállását is engedélyezzék, illetőleg e gyorsvonatokhoz két-három pótkocsit csatoljanak polgári utasok számára, a mai mozdony- és szénhiány miatt nem teljesíthető.

— **Legjobb légnymású mosógép az Aerowash** fél idő alatt 70 százalék szappan megtakarítással dolgozik. Ara 24 korona. 851

— **Levélpapír olosóságok Kerpejnél.**

A KIADÓHIVATAL IZENETE. A kiadó hivatal felkéri a t. előfizetőket, hogy az esetben, ha az Aradi Közlöny valamelyik száma nem érkezik meg a szokott időben, úgy jelentsék be ezt a körülményt annál a postahivatalnál, amely a lapot kézbesíteni szokta. A postahivatal az Aradi Közlöny kiadóhivatalát a hiányról azonnal értesíti. Ez a hivatalos értesítés korábban jut a kiadóhivatalhoz, mint az előfizető panasza.

LEGUJABB.

Beggel 3 órakor érkezett telefonjelentés.

Agyuk Pétervár utcáin. — Véres tüntetések az offenzíva és a háború ellen.

Pétervár. A Reuter ügynökség jelenti: A vezérkar irodája és a téli palota előtti téren kormánycsapatok táboroznak és ágyuk vannak fölállítva. Bohnfied tábornok állandó érintkezésben van híveivel.

Stockholm. A Vossische Zeitungnak jelenik a pétervári zavargásokról: Kerenski tegnapelőtt, távirati értesítésre visszatért Pétervárra, a kaszárnyákba ment, és igyekezett a katonákat lebeszélni a tervbe vitt tüntetésről. Fáradozásai azonban eredménytelenek voltak. A katonai tanács azt követelte, hogy az összes nem szocialista miniszterek mondjanak le és a megkezdett offenzívát hagyják abba, az utrakész menetszázadok ne induljanak el.

Alighogy Kerenszki eltávozott a kaszárnyából 8000 katoná 500 gépfegyverrel az utcára vonult, fekete és vörös zászlók alatt, amelyekre ez volt írva: „Le a kapitalista kormányral, elég volt a háborúból. Kenyeret és békét akarunk!” A munkások és polgárok ezrei csatlakoztak a katonákhoz és a tömeg egyre erősödött. A komoly háborúellenes tüntetés talán vér nélkül folyt volna le, ha hat — állítólag Kerenski parancsára elfegyverzett — finn és volhyniai pótzász-

lólaj, valamint doni kozákok nem állottak volna a tüntetők útját. A tüntetők erre gépfegyverekkel fölfegyverzett páncélautókból lőttek a katonákra, akik halottaik és sebesülteik hátrahagyásával elmenekültek. A véres tüntetés ezután késő éjszakáig tartott. Később ilyen feliratu zászlókat hordoztak körül: „Le a kapitalista háborúval! Le az imperialista ententével! Nem akarunk offenzívát, nem akarunk szövetséget az angol és francia nagytőkével! Adjátok elő a titkos szerződéseket!”

Genf. A francia szenátus hadügyi bizottságában Paimleven hadügyminiszter Clemenceau kérdésre kijelentette, hogy a szövetségesek negyedik téli hadjárata vonatkozólag megkötendő szerződések még ismeretlenek, az összes megtett intézkedések, amelyek a háború folytatására, következőleg a téli háborúra vonatkoznak, még csak esetlegesek.

Budapest. A tőzsdetanács ma elhatározta, hogy bizottságot küld ki a tőzsdén jegyzett papírok árfolyamának felülvizsgálására és azokat a papírokat, melyekkel irreális üzletekkel tulhajtott árakat értek el, törölni fogják a tőzsdéről.

a hadviselés érdekeit, mert a vádak elbírálása nem tartozik a törvényszék hatáskörébe.

Papp János dr. rámutatott, hogy minden királyi ügyészségnél gyökeret vert a törvénynek az a helyes magyarázata, hogy valamely büncselekménynek a regisztrálása nem tekintendő a bűnügy tiltott közlésének még akkor sem, ha a közlemény adatai a bűnper valamely iratának, vagy beadványának adataival megegyeznek.

A törvényszék magáévá tette a védő érvelését és a vádlottakat a vád alól felmentette. A királyi ügyész a felmentés miatt felbezést jelentett be.

EGYESULETI ÉLET.

(*) Az Aradi Kereskedelmi Testület Nyáry Vilmos elnöklésével választmányi ülést tartott, amelyen elintézték Arad város tanácsának azt az átiratát, hogy a kereskedelmi testület két taggal képviseltesse magát a fiú- és leány felsőkereskedelmi iskola felügyelő bizottságában. A választmány az elnökön kívül ismét Adler Andort delegálta a bizottságba. A választmány megütközéssel konstataulta, hogy a kereskedelmi testületet jog sérelem érte. Míg ugyanis a múltban a felsőkereskedelmi iskola felügyelő bizottságába a testület 3 taggal képviselhetette magát, az új szabályzat értelmében csak két tag kiküldéséhez van joga az elnökkel együtt. A választmány megbizta Bolgár Lajos tífkárt, hogy készítsen felterjesztést a miniszteriumhoz e sérelem orvoslása érdekében és egyben ennek támogatására Arad város törvényhatósági bizottságát is megkéri a választmány.

IRODALOM ES MŰVESZET.

Pénteken: Gyártás Dezső, a Királyszínház művészenek vendégfellépte: **Osokoládé katona.**

Szombaton: Gyártás Dezső vendégfellépte: **Dollárpapa.**

* A színház hírel. Gyártás Dezső a Király színház kitűnő népszerű komikusa holnap kezdi meg az aradi színházban három estére tervezett vendégjátékát. Első fellépte a „Csokoládé katona” kitűnő operett vezető főszerepe. Holnap szombaton a „Dollárpapa” és vasárnap este az „Arany fécán” főszerepeit játssza a kitűnő vendégművész, kinek fellépteit iránt a legnagyobb érdeklődés mutatkozik. — **Vasárnap-előadások.** Vasárnap mint rendesen két előadás lesz. Délután fél négykor mérsékelt hely árakkal a legszebb operett, a „Csárdáskirályné” van műsoron, este 8-kor Gyártás Dezső felléptével az „Arany fécán” pompás operett kerül színre.

* A Nyugat folyóirat június 16-iki száma a következő tartalommal jelent meg: Szomorú Dezső: A Sapho üdvözlése. Elek Artúr: Nevelőapám. (Novella.) Möriz Zsigmond: A fátyla. (Regény VI.) Lányi Sarolta: Harag. — Ki talál meg? (Versek.) Kosztolányi Dezső: Baudelaire és Verhaeren. Turcsányi Elek: Engedd meg, hogy visszaszaladjak. (Vers.) Réti Odón: Klár. (Novella.) Ady Endre: A szenvedésnél többet. (Vers.) Gellért Oszkár: Mit üzensz testvér. — Csillagnézés. (Versek.) A politika mögül: Gellért Oszkár: Theobald von Bethmann-Hollweg. — Fenyő Miksa: A monarchia háborús céljai. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI. Vilmos császár-ut 51. szám. Előfizetési ára: Egy-évre 28 korona, félévre 14 korona. Egyes szám ára 1 korona 80 fillér. Mutatványszámot kívánatra díjtalanul küld a kiadóhivatal.

* Az Aradi Tükör Fényes Dezső tragédiájáról. Az Aradi Tükör, amely harsos ellenfele volt Fényes Dezsőnek, ma megjelent számában rendkívül érdekes nekrológot ír a kulturpalotya tragikus végű igazgatójáról. Nem sablonos elparentálása ez Fényes Dezsőnek, hanem a mélységes dráma okoszerű lélektani kutatása és helyes megvilágítása. A cikket érdekesebbé teszi Fényes Dezső jóskerült portréja. A lap további részében a hatósági tejközpontról, a lezajlott gyermeknapról, a közéletmezés hibáiról és más aktuális kérdésekről olvashatunk radikális hangú cikkeket.

TARKASÁGOK.

(A hőmérséklet.) A kaszárnyában a káplár nagy lévvel magyarázza az ujoncnoknak, hogy a hőmérséklet és az éghajlat milyen nagy hatással van a harcra esélyekre.

A szakszerű előadás után megkérdi a legényektől:

— Megértettétek?

Egy egyenes beszédű pécskai fiú előáll:

— Káplár urnak alássan jelentem én nem tudom, hogy a hőmérséklet mitől van?

A káplár köbög egyet és mint akinek a kis ujjában van az egész tudomány így világosítja fel a reggútát:

— A hőmérséklet fiam az egyszerűen úgy áll elő, hogy a hőmérő az üvegben felmegy.

(Válogatás.) A lövészárokban egy kisebb csete-páté után fiatal tiszték evődnek egymással.

A főhadnagy azt mondja a hadnagnak:

— Mi szeretnél te inkább lenni milliomos, vagy cukorbeteg?

A hadnagy hamarjában nem tudta, hogy mit válaszoljon. Különösnek találta a kérdést. Egy kis gondolkodás után így válaszolt:

— Milliomos. Es te?

— En nem.

— Nem értem. Es miért nem?

Azért, mert a milliomos mind meghal, míg a cukorbetegnek — a statisztika szerint — csak a hatvan százaléka pusztul el...

Sajtóper a hadügyminiszter futárja miatt.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

A nagyváradi lapok annak idején részletesen megírták, hogy Wieland Miklós báró es. és kir. huszárszázadosnak, aki mint a hadügyminiszter futárja, Kolozsvár felé utazott, a nagyváradi állomáson elfojsák a kézitáskáját, amelyben fontos katonai érdekek voltak és a nagyváradi rendőség felhívása folytán megírták azt is, hogy a huszárszázados 1000 korona jutalmat tűzött ki annak, aki a táskát nyomára vezet.

A nagyváradi királyi ügyészség dr. Frankó Endre főhadnagy katonai szakértő véleménye alapján tiltott közlés vétsége miatt bünvádi/eljárást indított Horvay Elemér a Nagyvárad és Barza Ferenc a Szabadság munkatársai ellen azon az alapon, hogy Wieland báró feljelentését egész terjedelmében közzették, engedély nélkül közzétették s ezáltal a hadiérdekek is veszélyeztették.

Az ügyben tegnap volt a tárgyalás Szerecs Barna törvényszéki bíró elnöklése mellett. A vádat Nesztor József dr., a védelmet Papp János dr. képviselte. A vádlottak elközlék, hogy a közleményt rendőrségtől szerzett információk alapján és azért tették közzé, hogy a nyomozás sikerét a táskák előkerülését előmozdítsák.

A bizonyítási eljárás előtt Papp János dr. védő tiltakozott az ellen, hogy a tárgyalás kiterjesztessék arra a kérdésre, hogy vajjon a közzétett közlemény sértette-e vagy sérthette-e

MOZGOKEPSZINHAZ.

* A 9 uju ember II. része vasárnap az Erzsébet-mozgókaszinuszban. A 9 uju gonosztevének az a célja, hogy rendkívül fontos okmányokat szerezzen meg és zseniális módon birtokába is jut azoknak. Ahogy azonban kiderül az okmányok eltűnése a detektív nyomában van a üldözi. Idegfeszítő izgalmas jelenetek következnek. A detektív veszedelemes helyzetbe kerül már-már azt hisszük, hogy a detektív a haramiák kezébe kerül, míg aztán sikerül támadóit ártalmatlanná tenni. Csak a 9 uju haramia siklott ki kezei közül. A detektív tovább üldözi. Izgalmas automobil és vonat-hajszák peregnék le szemünk előtt, aztán a detektív rendkívül zseniális trükkal kelepőbe csalja a gonosztevőt és büntársait. Legközelebb „Nincs még veszve Lengyelország” című aktuális sláger kerül bemutatásra.

* A halott bosszuja. (Osvald Richard-dráma az Apollóban.) Osvald Richard a mozi legzseniálisabb szerzői és rendezői közé tartozik. Az ő munkája mindig művészi és egyéni. A kiváló rendező mindig talál meglepő fordulatokat és eredeti trükköket még a mozi kitéposított utain is. A halott bosszuja című drámában esillogtatja meg legújabbán Osvald kiváltságos tehetségét. Új gondolatokra épített, fantasztikus dráma ez a film, lebilincselően érdekes mesével. Miként avatkozik a halott az élők sorsába — ezt a gondolatot látjuk mesterien feldolgozva a filmben, amelynek szcenarizása még az Osvald-képeket is felülmúlja. Az Apolló a grandiózus filmet péntektől kezdve vetíti több szenzációs mellékképpel.

SZERKESZTOI UZENETEK

P. J. Kisjenő. Sorsjegyei nem nyertek.

P. N. Arad. Téved, mert az idézett kormányrendelet nem zárja ki, hogy az Országos Közlekedési Hivatal ne éljen rekvirálási jogával, amelyet bármikor és bárhol érvényesíthet. Sajnos cikkének felhasználásával sem tudnók meggátolni az ujaradi rekvirálást. Köszönjük eddig tanúsított szives érdeklődését is.

FIGYELMEZTETJÜK lapunk t. olvasóit hogy a lapkihordóktól ujságot vásárolni, vagy náluk a lapra előfizetni szigoruan tilos. Aki ezen óvást figyelembe nem veszi, büntetendő cselekményt követ el :-:

KÖZGAZDASÁG ÉS KÖZLEKEDÉS.

— A gazdák figyelmébe! Szilárd Gyula földmiv. isk. tanár „A kukoricaesirátlanítás és a gazdák” címmel beható tanulmányt irt a tengericsirátlanítás jelentőségéről és annak előnyeiről. A füzetet, mely nagy alapossággal és szaktudással ismerteti ezt a fontos közérdekű ügyet, az Országos Központi Hitelszövetkezet (Budapest VIII. Baross-utca 13—15.) díjtalanul küldi meg az érdeklődőknek, kik eziránt hozzá fordulnak.

NYARI SZINHAZ.

ARAD, 1917. évi július hó 20-án, pénteken:

Csokoládé katona.

Operette 3 felvonásban.

A szerkesztésért felel:

Stauber József.

ARADI KÖZLÖNY.

Az új évnegyed alkalmával 1917. évi július hó 1-től új előfizetést nyitottunk az Aradi Közlöny-re

Az eseményekről napról-napra

a legalaposabb és a legfrisebb

tudósításban számol be az Aradi

Közlöny. Közleményeinek ere-

detisége és érdekessége, valamint

háborus híreinek megbízható-

sága révén Magyarország vidéki

lapjai között az első helyen áll

és mint ilyen a legelterjedtebb,

a legtaralmasabb, legkedvel-

tebb és legolvasottabb ujság.

Előfizetési árak helyben és vidéken:

Egész évre 36 korona

Fél évre 18 korona

Negyed évre 9 korona*

Egy óra 3 korona

Tessék mutatványszámot kérni!

14198—1917. kh.

HIRDETMÉNY.

A m. kir. Honvédelmi Minister Urnak az 5.20 mm. közötti vastagságú gömb és négyzetvas tárgyában kelt 11667—1917. eln. 20b. sz. rendeletét a következőkben teszem közzhírré:

Az 5.20 mm. közötti vastagságú gömb és négyzetvasból (ide értve a beton vasat is) az 1917. évi június hó 5-én a magyar szent korona országainak területén meglevő készletek az alábbi rendelkezése értelmében ezennel hadicélokra igénybevetettek jelentem ki és ezeket a készleteket a 3—5 §-ok közelebbi rendelkezései szint be kell szolgáltatni.

Aki a felen rendelettel hadicélokra igénybevett készleteket vagy annak részét a felen rendelet ellenére be nem szolgáltatja, az amennyiben cselekménye súlyosabb büntető rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással és hatszáz koronáig terjedhető pénz büntetéssel büntetettik.

Arad, 1917. június hó 16.

Greén, főkapitány.

31529—1917. kh.

Hirdetmény.

Közzhírré teszem, hogy a 11. F. sz. német katonai kórház, mely Teleky-utca 27—28. sz. a lévő gör. kel. román leányiskolában volt elhelyezve, Aradról való eltávozásakor ezen intézet udvarán egy ismeretlen egyéntől kikölcsonozott szekeret hagyott hátra.

Felhívom a szekér tulajdonosát, hogy tulajdonjogát hivatalomnál 1 év és 1 nap alatt igazolja, mert ellenkező esetben a szekér mint gazdátlan, nyilvános árverésen a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés ellenében el fog adni.

Arad, 1917. június hó 18-án.

Greén, főkapitány

Mesés szép lesz az a hölgy,

aki az

IBOLYA DORÉ CRÉMET

használja. Az arcbőrt vakító fehérre varázsolja és eltünteti mindenféle arctisztátalanságot. **Ara egy tégelynek 2.—K.**

Ibolya Doré szappan 3 kor., Ibolya Doré tej 1 K 50 fill. Ibolya Doré hölgypor 1 K 50 fill.

Tyukszem ellen

a leghatásosabb szer az

Anagalin.

Ara 1 korona.

Kellemes ízű limonádét

mindenki otthon készíthet 1 adag **CITRAS**-sal.

Ara 20 fillér.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnél:

Hajós Arpád gyógyszerházában

Arad, Andrásy-tér 22. szám.

Magyar gyógyborok

Kitünő minőségű hegyaljai fehér édes borral készítve.

Vasas chinabor. Elsőrangú minőségű, vérképző gyógybor, vérszegények, lábadozók, sápkóros gyermekek részére kiváló erősítő szer. Benne a chinin- és vas nagy gyógyereje kiválóan érvényesül. Kis palack ára: 3 korona 60 fillér. Nagy palack ára: 6 korona.

Condurongó bor. Kiváló gyomorerosító szer, finom fűszeres ízű, zsongitó, a gyomorra és belekre jótékony hatást gyakorló gyógybor. Gyomorbetegség részére és ott, ahol a condurongó kéreg javulva van. Egy palack ára: 4 korona.

Pepsin bor. Egyesíti a pepszin és a sósav jó tulajdonságait és kiválóan alkalmas a most nehezen beszerezhető Acidol pepszin helyettesítésére. Gyenge emésztésnél igen ajánlható. Egy palack ára: 4 kor. 60 fillér.

Kapható a készítőnél:

1945

Rozsnyay Mátyás gyógyszerházában Arad, Szabadság-tér.

Cognac:

Koglevich,
Dékány, Marty,
Ariatica gyártásy,

valamint likőr és rum. palackokban beszerezhető nagyban és kicsinyben 2058

Weiszberger Sámuel
utódnál

Körösvölgyi Páliskaraktár
Arad, Andrássy-tér 5. Telefon 651.

Gépolaj,
Hongerolaj,
Tovotte gépszir,
Kocsikenőcs,

állandó nagy raktár

Hubert József
Arad.
Telefon 262. szám.

5527-1917.

Hirdetmény.

Az aradi m. kir. pénzügytanácsosság által az 1917. évi szőlő föld, háborús és hámosztályadó kivételési listáron felülvizsgáltatott. Ezen érvényesített listáromokot a városi adóhivatal helyiségében 1917. július 16-tól 8 napra az az július 24-ig közzéadásra kikésszük azzal, hogy azokat mindenki megtekinthesse.

A listáromok ezen kivételési a felvételre használt megállapítására nézve a hírtatás, mert a részben a csupán a kivételési nyilatkozatára vonatkozik.

Figyelemre emeltem a fellelő, hogy a setleg szerelmeikre vonatkozó felekezéseket a felülvizsgálóknak emléttetést követően 15 napon belül az aradi pénzügytanácsossághoz címezve a városi adóhivatalnál beadhatják.

Arad, 1917. július hó 12-én.
Arad sz. kir. város adóhivatala.

Földbirtokoknak

- 25-éves 7% annuitás teljes arafolyam,
- 30-éves 6% annuitás teljes arafolyam,
- 35-éves 4,25% annuitás 95% arafolyam
- 40-éves 5,50% annuitás 90% arafolyam mellett, továbbá aradi és aradmegyei házakra 50 éves 6% annuitás 98% arafolyam (hosszabb időre is) mellett törlesztéses és váltó kölcsönöket folyósított, valamint kisebb-nagyobb birtokok eladását és parcellázásokat vállal:

Bonyhádi József
Arad, Kapa-u. 47., d. u. 2-től.
Birtokok eladásra előjegyzve.
3911

14109-1917. k. h.

Hirdetmény.

A beállott melegebb idősakra való tekintettel a járványos betegségek ellen való intézkedés szempontjából, a fennálló közhigiéyes intézkedések és kormányrendeletek alapján a közegészség és közbiztonság megővése végett a következőket rendeltem:

1. Tűzvesztés elleni szemetet, söpradékat, hulladékot, szennyeződést, papírhulladékot a ház hátsó részén az utcára vagy közterületre rakni, a nyilvános utcáknál, a ház elé, szennyvizet az utcára kiönteni.
2. Az utcákat naponta kell tisztítani, a hátsó részeken a szennyvizet tartassanak, a hátsó részeken a szennyvizet tartassanak.
3. A hátsó részeken a szennyvizet tartassanak, a hátsó részeken a szennyvizet tartassanak.
4. A hátsó részeken a szennyvizet tartassanak, a hátsó részeken a szennyvizet tartassanak.
5. A hátsó részeken a szennyvizet tartassanak, a hátsó részeken a szennyvizet tartassanak.
6. A hátsó részeken a szennyvizet tartassanak, a hátsó részeken a szennyvizet tartassanak.
7. Az utcákon lévő nyílászárókat naponta felső részét és alsó részét kell tisztítani.
8. Az utcákon lévő nyílászárókat naponta felső részét és alsó részét kell tisztítani.
9. Az utcákon lévő nyílászárókat naponta felső részét és alsó részét kell tisztítani.
10. Az utcákon lévő nyílászárókat naponta felső részét és alsó részét kell tisztítani.
11. Szék, háziállatok, hentesek, kocsik, kávéházak és vendéglők az utcán mindenki számára látható módon a közhigiéyes és közbiztonság érdekében meg kell tartani a tisztaságát, a közbiztonság érdekében meg kell tartani a tisztaságát.
12. Az utcákon lévő nyílászárókat naponta felső részét és alsó részét kell tisztítani.

Nyers étel, romlott vagy soká állott éledelek és értelen gyümölcs elvezetéstől tartózkodjunk.
Különösen a nyomatékosan figyelembe kell venni a közbiztonság a lakás és környezet tisztaságát, a téli tisztaságot, a mely már magában is felelősség.

Figyelemre emeltem végül a közbiztonság és az 1916. XIV. t. c. 80. §-a, valamint az az alapon kiadott kormányrendeletekre hivatkozással a közbiztonság felelősségét, a mely mindenki számára tudomására jutott fertőző betegségeket, a m.: kolera kiütéses tifusz, hasi tifusz, vérhas, himió, visszatevő ház, járványos gerincagyulob (nyakcsirtmeregés) vagy ezen betegségekre gyanúkat hivatkozással, esetleg az orvosi hivatalnál vagy a karölteli orvosi hivatalnál bejelenteni.
Mindenképpen, aki a tudomására jutott fertőző betegségeket bejelentését elmulasztja, az 1917. XIV. t. c. 7. §-a alapján 600 korona bírtólódható és 60 napi elzárása által tartózkodható pénzbüntetéssel fog szüntetni.
Arad, 1917. június hó 17.
Green, Közpénztár.

Használt élelmiszer megvételre keresetetik.

Láb- és kézizzadás
biztosan és leggyorsabban elmúlik a „Peppo” folyadék és „Peppo” hintőpor segítségével.

Szánit! ... Szagtalanít!

Peppo folyadék használati utasítással 4-ker. 20 fill.
Peppo hintőpor „ „ „ 1-ker. — fill.

Katonáknak Szűrvesztő-
Depflor.

Fontos tudni, hogy
ruhaletük

Elkészítésre legjobb szer a PETRIS-folyadék, ára 2 ker. és HADAR-hintőpor, ára 2 ker.

Elkészítés, a maga nemében páratlan szerrel minden alkalattal szűrvesztőre, nyak vagy karoktól, stb. minden éjszaka nélkül pár perc alatt teljesen eltávolítható. Aza utasítással 1-ker.

Fenti szerek kaphatók a kizárólagos készítőnk:
Hajós Arpád gyógyszerházában
Arad, Andrássy-ut 22. szám.

592-1917. g. sz.

HIRDETMEY!

Arad sz. kir. város gazdasági széke i. évi augusztus hó 4-én és esetleg folytatólag 5-én reggel 9 órai kezdettel a városkíza udvarán tartandó nyilvános árverésen a város tulajdonát képező következő ingatlanokat használatba adja:

1. az eddig Székely Szeleczár által bérelt gulyalegő 440-deli 342. sz. 5. holdat 68 korona 90 fillér holdankénti kikiáltási ár mellett.
2. az eddig Néczin Mihály által bérelt Gulyalegőbeli 437-3. sz. 4 hold 803 ölet 101 korona holdankénti kikiáltási ár mellett.
3. az eddig Podoba János és Berovszky M. által bérelt Gulyalegőbeli 446. sz. 5 holdat 34 korona 90 fillér holdankénti kikiáltási ár mellett.
4. az eddig Oszton János által bérelt Nagylegőbeli 647-9. sz. 5 holdat 61 korona holdankénti kikiáltási ár mellett.
5. az eddig özv. Szekeres Albertné által bérelt Nagylegőbeli 651-1a. sz. 5 holdat 30 korona holdankénti kikiáltási ár mellett.
6. az eddig Hajdu János által bérelt Nagylegő 651-1. sz. 5 holdat 34 korona holdankénti kikiáltási ár mellett.
7. az eddig Marku György által bérelt Gellindőlőbeli 851. sz. 5 holdat 26 korona holdankénti kikiáltási ár mellett.
8. az eddig bérelt Zsivanyelov Száva és Fekete J. által bérelt 16-zserét 11. sz. 45 holdat 648 ölet 40 korona 20 fillér holdankénti kikiáltási ár mellett.
9. az eddig Kádár Frigyes által bérelt Gulyalegőbeli 314. sz. 7 hold 348 ölet 40 korona 20 fillér holdankénti kikiáltási ár mellett.
10. az eddig D. Kiss Péter által bérelt Gulyalegőbeli 322 sz. 5 holdat 24 korona holdankénti kikiáltási ár mellett.
11. az eddig Rusny János által bérelt Gulyalegőbeli 328 sz. 5 holdat 43 korona 50 fillér holdankénti kikiáltási ár mellett.
12. az eddig Jung Ferenczné által bérelt Gulyalegőbeli 340 sz. 5 holdat 21 korona holdankénti kikiáltási ár mellett.
13. az eddig Nagy Károly által bérelt Gulyalegőbeli 463-6. sz. 5 holdat 24 korona 20 fillér holdankénti kikiáltási ár mellett.

Bánompénzül letendő 5 holdanként 20 korona készpénzben, vagy elfogadható értékpapirokban.
Az árverésen részt lehet venni szóbeli és írásbeli ajánlatokkal. Az írásbeli ajánlatok lezárva a szóbeli árverés megkezdése előtti nyújtandók be és csak akkor vétetnek figyelembe ha azokhoz a bánompénz mellékelve van s ha az ajánlattevő kijelenti, hogy az árverési feltételeket ismeri és elfogadja.
Az árverési feltételek a gazdasági tanácsnok urral az árverést megelőzőleg is megtekinthetők.

Arad sz. kir. város gazdasági széke i. évi július hó 9-én tartott üléséből.
A gazdasági széke.

